au arkkitehtiuutiset

10 • 2018

HP ZBook Studio x360

Maailman tehokkain hybriditehotyöasema
Suunniteltu toimimaan saumattomasti Adobe Creative Cloudin kanssa

Uudista luova työskentelysi monipuolisella kannettavalla tehotyöasemalla, joka tarjoaa modernia muotoilua ja ammattilaistason suorituskykyä. Se on suunniteltu suurikokoisten tiedostojen käsittelyyn ja useiden sovellusten nopeaan yhtäaikaiseen suorittamiseen missä tahansa.

Lr Ps Ae Pr Ch Id An Ai Fs Sy Mu Dw Au Made in Photoshop. Powered by HP.

hp.com/go/zbookstudiox360

ATEA

atea.fi/eshop/

intel CORE i7 8th Gen

Ultrabook, Celeron, Celeron Inside, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Atom, Intel Atom Inside, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, vPro Inside, Xeon, Xeon Phi, Xeon Inside, and Intel Optane are trademarks of Intel Corporation or its subsidiaries in the U.S. and/or other countries. © 2018 HP Development Company, L.P.

HARRI HAUTAJÄRVI
TkT, SAFAn hallituksen jäsen

SAFA etsii suuntaa

TUOMAS UUSHEIMO

Maailma jatkaa nopeaa muuttumistaan, kulttuurit pirstaloituvat ja sekoittuvat, ja ihmiset jakautuvat alati uudenlaisiin heimoihin, ryhmiin ja sosiaalisen median verkostoihin. Miten käy arkkitehtien heimon? Sekin on jo pilkkoutunut erilaisiksi alaryhmiksi, ja näkemysten kirjo kasvaa.

Yksilönvapautta korostava aikamme ei arvosta enää entiseen tapaan yhteistä etua eikä yhteisvastuuta. Sen sijaan on muodikasta yhtyä yrityselämän taholta kumpuaviin vaatimuksiin, että valtion ja julkisyhteisöjen kuuluu olla mahdollisimman pieniä, koska markkinat kuulemma hoitavat niiden tehtävät paremmin. Samaan ajattelutapaan kuuluu kutsua myös ammattiliittoja menneen maailman ilmiöksi. Markkinat hoitaisivat mielellään myös niiden tehtäviä, ja osittain niin tapahtuukin, kun esimerkiksi yritysten lobbarit häärivät lainsäädäntötyössä.

Monet vanhat yhteiskunnalliset instituutiot, kuten perinteiset poliittiset puolueet, ammattiliitot, kansalaisjärjestöt ja yhdistykset, joutuvat jatkuvasti pohtimaan suuntaa ja keinoja säilyttääkseen jäsenmääränsä. SAFAssakin pohditaan taas kerran toiminnan tavoitteita, kun aletaan päivittää tulevien vuosien strategiaa.

SAFA täytti viime vuonna 125 vuotta. Toiminnan ytimessä on ollut hyvin pitkään suomalaisen yhteiskunnan kehittäminen ja rakentaminen paremmaksi arkkitehtien monialaisella ammattitaidolla. Se on ollut kirkas missio, mutta se ei enää yksin riitä houkuttelemaan uusia sukupolvia jäseniksi. Jäsenyydestä täytyy saada myös selkeää hyötyä. Arkkitehtien oma edunvalvonta ei ole useinkaan ollut järjestömme ensisijainen tehtävä, ja toisinaan se on unohtunut liikaakin.

SAFAn ensimmäiset sata vuotta näyttävät olleen jatkuvaa kasvua, mutta viimeinen neljännesvuosisata 1990-luvun alun lamasta lähtien on ollut siihen verrattuna enemmän selviytymistä, sopeutumista ja myös sisäänpäin kääntymistä, enkä tarkoita tällä nyt jäsenmäärää vaan SAFAn merkitystä yhteiskunnassa ja rakennusalalla. Resurssit, kuten toimiston henkilömäärä, ovat niukentuneet, suuri osa työstä uppoaa välttämättömimpien perusasioiden pyörittämiseen, ja hoidettavana on myös ränsistyvä loma-alue. Toiminta saattaa näyttää jopa byrokraattiselta monine valio- ja toimikuntineen ja työryhmineen, mutta vapaaehtoisella työllä saadaan paljon aikaan.

Reilun 3 000 jäsenen määrään suhteutettuna vaikutusvaltamme on ihan kohtuullisen hyvä. Mutta on syytä kysyä, miten muutaman sadan arkkitehdin SAFA onnistui aikoinaan ottamaan johtoaseman esimerkiksi Suomen sodanjälkeisessä jälleenrakennuksessa ja tekemään laajakantoista työtä yhteisen hyvän ja tulevaisuuden eteen.

SAFA on rakentanut merkittävällä tavalla suomalaista yhteiskuntaa. Se oli pitkään eturintamassa tuomalla tähän maahan muiden muassa asema- ja yleiskaavoituksen malleja ja uusia rakentamistapoja sekä kehittämällä lainsäädäntöä, normistoa ja paljon muuta. *Arkkitehti*-lehti oli keskeisessä asemassa tuossa työssä.

Löytyisikö meiltä taas osaamista ja rohkeutta olla etujoukoissa ratkaisemassa aikamme kipeimpiä ongelmia ja viitoittamassa tulevaa rakentamista? Tarvitsemme enemmän uskallusta, ruutia ja näkyvyyttä uusille, isoille avauksille ja rakennusalan ja kaupunkisuunnittelun konkreettiselle kehitystyölle.

VÄRILLISTÄ AKUSTIIKKAA PIILOLISTOILLA

PARAFON Palette D2 akustiikkalevyillä toteutat tilaan sopivan ääniympäristön ilman listoja.
Tuotetta on saatavana useassa eri koossa valkoisena tai sävytettynä vapaavalintaiseen NCS-väriin.

Millainen tila, sellainen akustiikkalevy.
Tutustu huipputuotteidemme ominaisuuksiin tarkemmin. **WWW.PAROC.FI**

OWENS CORNING® PAROC®

10 | 2018

au arkkitehtiuutiset

3 **PÄÄKIRJOITUS**
SAFA etsii suuntaa *Harri Hautajärvi*

6 **HAASTATTELU**
Palaset loksahtivat paikoilleen *Marja Salmela*

10 **FINLANDIA**
Suuri suunnittelutehtävä pienille ihmisille

14 **TAPAHTUMAT**
14 **Minne menet, klassismi?** *Tarja Nurmi*
16 **Uusi alku häämöttää** *Jorma Mukala*
18 **Nojatuolimatkoja arkkitehtuuriin** *Henriikka Uotila*
20 **Seis laatikoille!** *Henriikka Uotila*

22 **KESTÄVÄ KEHITYS**
Ilmastotietoisempaa suunnittelua *Pekka Hänninen*

24 **VÄITÖS**
Merkityksellinen Viipurin kirjasto *Maire Mattinen*

28 **KIRJAT**
Suurteos 120-vuotiaasta Aallosta *Jonas Malmberg*

30 **KOLUMNI**
Emme voi koskaan tietää… *Jorma Mukala*

32 **KILPAILUT**
32 **Urheilullinen maamerkki Ouluun** *Pekka Mäki*
36 **Pasilan tornikilpailusta uusia avauksia korkeaan rakentamiseen** *Jussi Palva*

ILMESTYY: vko 43
12 numeroa vuodessa
Vuodesta 1949
ISSN 0044-8915
Aikakauslehtien liiton jäsen
SAFAn, MARK:n, ATL:n ja
SUM:n uutis- ja tiedotuslehti

JULKAISIJA:
Suomen Arkkitehtiliitto –
Finlands Arkitektförbund ry SAFA
Malminkatu 30, 00100 Helsinki
puh. 09 584 448, fax 09 5844 4222
au@safa.fi, au.safa.fi, @au_uutiset

PÄÄTOIMITTAJA:
Paula Huotelin
paula.huotelin@safa.fi
puh. 040 556 2827

TOIMITUSSIHTEERI:
Anne Haatainen
au@safa.fi, puh. 040 169 2213
Avustaja: Riina Behl
Toimittaja: Päivi Virtanen
Ulkoasu: Anne Haatainen

Paino: Grano Oy 2018

LEHTITILAUKSET JA
OSOITTEENMUUTOKSET:
TILAAJAT: julkaisut@safa.fi
puh. 09 5844 4221
JÄSENET: jasenasiat@safa.fi

ILMOITUSMYYNTI:
Jussi Piha, puh. 050 522 5475
Timo Lepistö, puh. 044 534 9878
etunimi.sukunimi@saarsalo.fi

Ilmoitusaineiston jättöajat:
au.safa.fi

KANSIKUVA:
Uusi Lastensairaala,
Arkkitehtitoimisto SARC ja
Arkkitehtiryhmä Reino Koivula.
Kuva Tuomas Uusheimo.

ILMESTYMISAJAT:

Nro	*Ilmoitusaineisto	Ilmestyy
11|2018	5.11.	22.11.
12|2018	30.11.	20.12.

*(Ilmoitusvaraukset viikkoa ennen ja toimitettava aineisto kahta viikkoa aikaisemmin.) SAFA

> TEHTÄVÄ OLI JÄNNITTÄVÄ, YLLÄTYKSELLINEN JA OPETTAVAINEN.

Palaset loksahtivat paikoilleen

Oikeushammaslääketieteen professori Helena Ranta valitsi tänä vuonna viidettä kertaa jaetun Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon saajan.

Tiedekulman puuverhoiltu geometrinen syvennys levittää pehmeää, lämmintä valoa Helsingin yliopiston keskustakampuksella Yliopistonkadulla. Sisäänkäynti ikään kuin imaisee sisään eri-ikäistä väkeä. Jotkut asettuvat kuuntelemaan keskustelua ”Teititelläkö vai sinutella?”, jotkut jonottavat kahvia, jotkut tapaavat opiskelukavereita, jotkut näppäilevät kannettaviaan.

Vilinässä pujottelee oikeushammaslääketieteen professori Helena Ranta ja hymyilee tyytyväisen näköisenä. ”Tästä on tullut lunki ja valoisa paikka, jonne kaikkien on helppo pujahtaa. Kynnys on matala, ja tämä palvelee niin opiskelijoita kuin kaupunkilaisia”, Ranta kehuu Arkkitehtitoimisto JKMM:n suunnittelemaa rakennusta.

Emeritaprofessori muistelee paikalla ollutta harmaata ankeaa hallintorakennusta, jossa hän kävi tapaamassa yliopiston rehtoria ja hallintovirkamiehiä – hänhän teki pitkän elämäntyön yliopistolla.

”Tylyssä konttorissa ei ollut minkäänlaista henkeä eikä omaperäisyyttä. Huoneissa oli vain neljä seinää, katto ja lattia. Eikä juurikaan luonnonvaloa. Kun se puuttuu, puuttuu paljon. Ei yhtään mitään inspiroivaa.”

Helena Rannalla on tapana sanoa asiat suoraan ja selkeästi. Monipuolisella kulttuuri-ihmisellä on paljon kokemusta analysoida kirjallisuuden ja muidenkin taiteenalojen ilmiöitä. Siksi häntä on pyydetty valitsemaan milloin Tieto-Finlandiaa, milloin Vuoden luontokirjaa, milloin osallistumaan Runoraatiin ja Kulttuuriykkösen kisastudioon Yle Radioon.

Silti Helena Ranta hämmentyi, kun SAFA pyysi häntä valitsemaan Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon voittajan. Sekään ei vähentänyt valinnan tuskaa, että viidettä kertaa järjestettävää Finlandia-palkintokisaa luonnehdittiin tiukimmaksi tähän asti, kun professori **Hannu Huttusen** johtama esiraati julkaisi viisi ehdokasta.

”Tehtävä oli jännittävä, yllätyksellinen ja opettavainen. Olin hyvin heikoilla jäillä. Itseäni lähellä on enemmän kirjallisuus kuin arkkitehtuuri.”

Ranta oli olettanut, että kaikki esiraadin seulomat ehdokkaat olisivat tällä kertaa uudisrakennuksia. Viime vuonnahan palkittiin peruskorjauskohde, Aalto-yliopiston Harald Herlin -oppimiskeskus.

Nyt tarjolla oli hämmästyttävän laaja kirjo Lallukan taiteilijakodin peruskorjauksesta uuteen Lastensairaalaan ja Kuhmon uuteen puukouluun. Kaikkia rakennuksia palkinnon valitsija katseli ja tutki mielessään asettumalla käyttäjän asemaan.

Ranta kertoo nähneensä viisi loistavaa rakennusta ja esimerkkejä siitä, miten muuttuva maailma avaa ovia ja keinotekoiset rajat poistuvat.

Vanhemman arkkitehtuurin ystävänä Ranta kertoo arvostavansa arkkitehti **Gösta Juslénin** funktionaalisen arkkitehtuurin merkkiteosta Lallukkaa, joka valmistui vuonna 1933. Vuonna 2012 suojelun saaneen rakennuksen perusteellisen korjauksen suunnitteli Arkkitehtitoimisto Freese ja värit määritteli professori **Vilhelm Helander**.

”Olen ollut juhlasalissa väitöskaronkassa. Arvokkaassa rakennuksessa leijuu legendaarinen henki”, Ranta muistelee. ”Jos Tiedekulma avautuu kaikille, Lallukka taas vaikuttaa aika suljetun näköiseltä ulkoa. Se on varmaan kaupunkilaisille aika tuntematon paikka.”

KUVAT: PETTERI KARI

KUKA?

Kajaanissa syntyneellä ja Imatralla kasvaneella **Helena Rannalla** ei ollut aavistustakaan, miten oikeushammaslääkärin työ mullistaisi hänen elämänsä. Määrätietoinen kulttuuri-ihminen eli rauhallista elämää, kunnes Estonia upposi vuonna 1994 ja alkoi valtava urakka – 800 ihmistä hukkui, mutta uhreista löytyi vain sata, joita hän oli tunnistamassa.

Sen jälkeen Rannan johtamaa suomalaista tutkijaryhmää pyydettiin selvittämään uhrien henkilöllisyyttä Bosnian joukkomurhapaikoille Srebrenicaan, missä oli surmattu yli 8 000 miestä. Vuonna 1999 suomalainen oikeushammaslääketieteen tohtori nousi maailman tietoisuuteen, kun kansainvälisen kriisin tiivistyessä hänen johtamansa tutkimusryhmä joutui poikkeuksellisen paineen alaiseksi. Vuonna 2003 hän oli todistajana **Slobodan Miloševićin** oikeudenkäynnissä Haagin sotarikostuomioistuimessa.

Ranta toimi useiden kansainvälisten tutkijaryhmien vetäjänä ja jäsenenä eri puolilla maailmaa. Vuonna 2004 Kaakkois-Aasian tsunamikatastrofin aikana työtaakka kasvoi näännyttäväksi. Suomessa hän tutki vuonna 2006 yhdessä Helsingin yliopiston arkeologian professorin **Mika Lavennon** kanssa Lappeenrannan Huhtiniemen kalmiston vainajia.

Rannalle myönnettiin vuonna 2006 professorin arvo Helsingin yliopistossa. Vuonna 2017 hänelle myönnettiin kansainvälinen rauhanvälityksen Lysistrata-palkinto.

Vapaaehtoistyö on ollut Rannalle aina osa arkea. Hän on ollut rakentamassa maahanmuuttajille Luetaan yhdessä -verkostoa, joka yhdistää kolme hänelle itselleen tärkeää naisjärjestöä: UNWomen, Zontan Piiri 20 ja Suomen Akateemisten Naisten Liitto.

> OIVALSIN, ETTÄ SUUNNITTELIJOIDEN LÄHTÖKOHTANA OLIVAT OLLEET VAKAVASTI SAIRAAT LAPSET JA HEIDÄN HUOLESTUNEET VANHEMPANSA.

Koska talossa on ihmisten koteja, heidän yksityisyyttään pitää Rannan mielestä kunnioittaa. ”Mutta toivoisin, että siellä voitaisiin joskus pitää avoimien ovien päiviä, jotta ihmiset pääsisivät tutustumaan aikansa upeimpaan arkkitehtuuriin.”

Taidemuseo Amos Rex on taas toista maata. Helena Ranta nauraa kuvatessaan lasten riemua, kun he kiipeilevät rakennuksen ulkokaton kupoleja ylös ja hurauttavat pyllymäkeä alas. Ulokkeet valoaukkoineen tuovat hänelle itselleen mieleen nahkiaiset ja niiden leuattomat suut.

”Niistä on kauneus kaukana. Ne tuovat mieleen myös Kosovon pääkaupungin Pristinan vastenmielisen oloisen pääkirjaston, joka oli rakennettu ennen Jugoslavian sotia. Mutta pyöreistä aukoista saadaan luonnonvaloa sisälle maan alle. Jännittävää on myös se, että museolla ei ole julkisivua kuten tavallisesti.”

Museon kätkemistä maan uumeniin Ranta pitää onnistuneena ratkaisuna Arkkitehtitoimisto JKMM:ltä. Näin Helsingin huomattavin funkkisrakennus ja uusi taidemuseo pystyttiin sovittamaan taitavasti yhteen.

Itse näyttelytiloja hänen oli vaikea hahmottaa, koska japanilaisen teamLab-ryhmän pimeään tilaan luomassa digitaalisessa avajaisnäyttelyssä voimakkaat värit ja ääniefektit hajottivat vaikutelmaa. Kun hän siirtyi katsomaan perinteisempää näyttelyä, **Sigurd Frosteruksen** taidekokoelmaa, salin tilaa oli paljon helpompi tajuta. Tutkijana Ranta korostaa arvostavansa paljon myös sitä, että museoon rakennettiin hyvät työskentelytilat museon tutkijoille ja henkilökunnalle.

”On hienoa, että Helsingin keskustasta on muodostunut kuvataiteen keidas”, hän iloitsee. Kivenheiton päässähän ovat Kiasma, Taidehalli ja HAM.

Arkkitehtuurin Finlandia -palkintokisaan esiraati löysi vain yhden kohteen Helsingin ulkopuolelta – kaukaa Kainuusta. Mutta sepä olikin jo ennestään tuttu paikka Rannalle, musiikin ystävälle, joka on käynyt yli 30 vuotta kansainvälistä tunnustusta saaneilla Kuhmon kamarimusiikkifestivaaleilla. Sinne hänen kakkoskodistaan Pudasjärveltä on matkaa alle 240 kilometriä eli vajaat kolme tuntia.

Viime kesänä Kuhmossa odotti mielenkiintoinen uusi rakennus, Tuupalan puukoulu, jossa on tarkoitus järjestää tulevaisuudessa osa festivaalin konserteista. Uusi koulu korvaisi Kontion koulun, jossa on järjestetty alusta pitäen ensi vuonna 50 vuotta täyttävän musiikkitapahtuman konsertteja. Kaupunginhallitus päätti purkaa rakennuksen erilaisten ongelmien vuoksi.

”En kaipaa todellakaan Kontion koulun muovituoleja!”

Kun vakiokävijä pistäytyi isossa urheilusalissa yhdessä mestarikurssilaisten konsertissa, kuhmolaissyntyisen muotoilijan **Kaarle Holmbergin** tuolit tuntuivat hänestä harvinaisen mukavilta.

”Akustiikka on vielä hieman arvoitus, mutta siihen on kehitteillä ratkaisuja”, Ranta kertoo.

Tärkeintä on kuitenkin se, miten päiväkodin lapset ja alakoulun oppilaat viihtyvät. Oululaiset Alt Arkkitehtien **Antti Karsikas**, **Ville-Pekka Ikola**, **Tuomas Niemelä** ja **Kalle Vahtera** sekä **Martti Karsikas** ovat hänen mielestään onnistuneet luomaan valoisan, ilmavan ja toivon mukaan terveellisen käyttörakennuksen.

Lisäksi koulussa on nerokkaita ratkaisuja. ”Katsopa tätä musiikkiluokkaa, yksi seinä on kokonaan ikkunaa. Atk-luokassa on isot näyttöpäätteet”, Ranta kertoo ja näyttää kännykästään kuvia.

Rakennus näyttää keveältä ja hengittävältä – erilaiselta kuin Pudasjärven kooltaan isompi puukampus, jonka rakenne tuntuu Rannasta raskaammalta ja hirsisalvokset järeämmiltä. Tuupalan koulu onkin rakennettu erilaisella puurakentamisen tekniikalla eli CLT-levyistä, joita valmistetaan Kuhmossa paikan päällä.

Meilahden sairaala-alue on emeritaprofessorille enemmän kuin tuttu paikka. Hillityn näköisten sairaalarakennusten rinnalle valmistui puoli vuotta sitten arkkitehtuuriltaan täysin poikkeava Uusi lastensairaala.

”Uuden ja vanhan rakennuskannan suhde on jännitteinen ja ristiriitainen”, Ranta kuvaa. Julkisivun monenkirjavat värit ärsyttävät häntä: ”Minulle tulevat mieleen räikeät neonvärit, jotka hyökkäävät silmille.”

Kun Ranta näki pääsisäänkäynnin edessä kuvanveistäjä **Pekka Jylhän** kullankimaltavan valtavan kukkamaljakon, hän tyrmistyi. Mutta kun hän astui sisään aulaan ja kierteli Arkkitehtitoimisto SARCin ja sairaalasuunnitteluun erikoistuneen Arkkitehtiryhmä Reino Koivulan suunnittelemassa rakennuksessa, sadunomainen tunnelma alkoi kiehtoa.

”Oivalsin, että suunnittelijoiden lähtökohtana olivat olleet vakavasti sairaat lapset ja heidän huolestuneet vanhempansa. Tajusin, että tätä kaikkea – myös innovaatioita ja teknisiä ratkaisuja – oli kaikin tavoin hiottu helpottamaan joka ikisen lapsen toipumista ja lisäämään koko perheen hyvinvointia.”

Helena Ranta kertoo oivaltaneensa sen, että rakennuksen hyöty ei tule ulkokuoresta vaan siitä, mitä sisällä tapahtuu – mitä se tuottaa. ”Kun palaset loksahtivat paikoilleen, valinta ratkesi”, sanoo vuoden 2018 Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon valitsija.

Marja Salmela

Suuri suunnittelu-tehtävä pienille ihmisille

TUOMAS UUSHEIMO

> VAIKKA KYSEESSÄ ON LASTENSAIRAALA, OLI MITOITUSTEN OLTAVA ITSE ASIASSA TAVANOMAISTA VÄLJEMPIÄ, KOSKA KAIKISSA HOIDON VAIHEISSA HALUTTIIN TAATA VANHEMMAN MUKANAOLO.
> – ANTTI-MATTI SIIKALA

KUVAT: MATTI SNELLMAN

PETTERI KARI

Voittoisa tiimi: Sakari Forsman (vas.), Sarlotta Narjus, Susanna Kalkkinen ja Antti-Matti Siikala.

Vuoden 2018 Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon voittajaksi valittiin HUSin Uusi lastensairaala. Voittaja julkistettiin kansainvälisenä arkkitehtuurin päivänä 1.10. Otaniemessä pidetyssä tilaisuudessa.

Uuden lastensairaalan on suunnitellut Arkkitehtitoimisto SARC ja Arkkitehtiryhmä Reino Koivula (**Antti-Matti Siikala**, **Sarlotta Narjus**, **Sakari Forsman** ja **Susanna Kalkkinen**). Ykköksprioriteeteiksi hankkeessa asetettiin hoitotyön sujuvuus ja lapsen oikeudet.

”On hienoa, että hoitoprosesseista sekä lapsen ja omaisten kokemuksesta ammentava suunnittelu on johtanut myös arkkitehtonisesti palkinnon arvoiseen lopputulokseen”, Uuden lastensairaalan pääsuunnittelija Antti-Matti Siikala kommentoi palkintoa.

Käyttäjäkokemuksen tueksi kirjoitettiin tarina, joka toimi johtotähtenä sisätilojen suunnittelussa. Tarinallisuus näkyy vahvasti myös sairaalan sisätiloissa maalauksina ja muumiviisauksina.

”Uusi lastensairaala on ollut poikkeuksellinen suunnittelutehtävä monessa mielessä mutta myös siksi, että suunnittelu on ollut erittäin kokonaisvaltaista lähtien kaupunkikuvasta ja päätyen sisustuksen pieniin yksityiskohtiin”, Siikala sanoo.

”Vaikka kyseessä on lastensairaala, oli mitoitusten oltava itse asiassa tavanomaista väljempiä, koska kaikissa hoidon vaiheissa haluttiin taata vanhemman mukanaolo.”

Sairaalan toimivuus paljastuu lopullisesti vasta vuosien päästä, kun tilojen taipumisesta erilaisiin tarpeisiin kertyy riittävästi käyttäjien kokemusta.

”Sairaalarakennus ei ole itseisarvo vaan instrumentti hoitajille ja lääkäreille”, Siikala kiteyttää.

Helena Ranta: Lastensairaala edustaa uutta, ennakkoluulotonta ajattelua

”Tehtäväni valita Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon saaja oli kiehtova ja haastava. Kukin ehdokkaista olisi palkitsemisen arvoinen omassa sarjassaan. Ehdokkaina oli viisi suomalaisen nykyarkkitehtuurin loistavaa edustajaa, jotka erilaisuudestaan huolimatta kaikki viestivät uudenlaista avautumista ympäröivään, alati kiihtyvämmin muuttuvaan maailmaan.

Uuden lastensairaalan eri toimintojen organisointi, henkilökunnan joustava kohdentaminen, tekniset ratkaisut ja hoidon seurantajärjestelmät edustavat uutta innovatiivista ajattelua.

Sisääntuloaulan seinässä on teksti: *Yhdessä jok'ikisen lapsen turvaksi – Tillsammans för varje barns trygghet.* Tähän mottoon meidän kaikkien on helppo yhtyä. Sairaalan suunnittelun lähtökohdaksi oli otettu lapset ja heidän läheisensä. Lapset ovat saaneet sairaalan, jonka jokainen yksityiskohta on tarkoin harkittu heidän toipumistaan ja hyvinvointiaan ajatellen. Lopputulos on monella tapaa ainutlaatuinen terveydenhuollon piirissä.

Myös Uuden lastensairaalan rakentaminen ja rahoitus edustavat uutta, ennakkoluulotonta ajattelua. Poikkeuksellista rahoitusmallia vierastettiin alkuun; toisaalta jokainen suomalainen saattoi halutessaan olla mukana projektissa. On hyvä palauttaa mieleen, että aikanaan Helsingin Vanha Ylioppilastalo rakennettiin myös lahjoitusvaroin.

Sadunomaisuus on yksi värikkään sairaalan erityispiirteistä. Muumihahmot ovat sairaalassa läsnä myötäelävinä, seinille on valittu käsinkirjoitettuja muumiviisauksia ja mietteitä eri kielillä. Ne ovat viehättävä muisto kaunokirjoitustaidosta, joka ilmeisesti katoaa tulevaisuudessa.

Me suomalaiset voimme oikeutetusti olla ylpeitä maamme alhaisesta lapsikuolleisuudesta. Nyt saamme iloita inhimillisestä, huipputeknologiaa edustavasta ja arkkitehtuuriltaan ainutlaatuisesta lastensairaalasta. Esitän lämpimät onnittelut ja kiitokset kaikille sen toteuttamisessa mukana olleille.”

KUVAT: PETTERI KARI

Yhteiskuvassa kaikkien finalistien tiimit.

Eturivissä (vas.) Paula Huotelin, Juulia Mikkola, Anne Berner, Sakari Forsman ja Susanna Kalkkinen.

Yleisöä viihdytti saksofonikvartetti Aava.

ARKKITEHTUURIMUSEO
FINLANDS ARKITEKTURMUSEUM
MUSEUM OF FINNISH ARCHITECTURE

ti–su 11–18 ke 11–20
Kasarmikatu 24 Helsinki
puh. 045 7731 0474

sisäänpääsy 10/5/0 €
yhteislippu Designmuseon
kanssa 15 €/Museokortti

mfa.fi
Instagram
Facebook
Twitter

NÄYTTELY MUSEOSSA

Interplay of Cultures
Iso ja pieni sali 26.9.2018–24.2.2019

Näyttely juhlistaa Aalto-yliopiston Arkkitehtuurin laitoksen globaalin kestävyyden ja humanitaarisen kehityksen koulutuksen 25-vuotista historiaa.

Keskiviikko 21.11. kello 18, Arkkitehtuurimuseo
Luento: Professori Ester Charlesworth, RMIT, Melbourne, Australia: *Architects Without Frontiers: War Reconstruction and Design Responsibility*
10/5/0 €, Museokortilla maksuton, englanninkielinen

Opastukset
Yleisöopastukset näyttelyyn joka lauantai kello 15. Englanninkielinen opastus joka kuukauden 1. perjantai kello 16.30. Tulossa talvella 2019: teemaopastuksia yhteistyössä Helinä Rautavaaran museon kanssa.

KIERTONÄYTTELYT

Arktisia unelmia – Lapin varhaista matkailuarkkitehtuuria
7.9.2018–27.1.2019, Arktikum, Rovaniemi
Arktisia unelmia -näyttely esittelee pohjoista matkailua ja arkkitehtuuria 1930–50-luvun Suomessa.

Viiva, tila ja väri. Sakari Laitisen konstruktioita
27.9.2018–4.1.2019, Alvar Aalto -museo, Jyväskylä
Arkkitehti Sakari Laitisen (1937–2015) kuvataidetta esittelevä näyttely on värin ja muodon juhlaa.

ARCHITECTURE SPEAKS!

Kello 13:15 Otakaari 1x Espoo
Kello 18 Arkkitehtuurimuseo
Ke 7.11. Simona Malvezzi/Kuehn Malvezzi
Ke 14.11. Shunri Nishizawa/NISHIZAWAARCHITECTS
Ke 12.12. Skälsö arkitekter
Yhteistyössä: Aalto-yliopisto

LA BIENNALE DI VENEZIA

Pohjoismaiden paviljongin näyttely, Another Generosity, on esillä Venetsian arkkitehtuuribiennaalissa 25.11.2018 asti. Keskustelua näyttelyn teemoista käydään syksyn aikana Tukholmassa, Venetsiassa, Oslossa ja Helsingissä.

Tiistai 9.11. kello 14.30
Arsenale Teatro alle Tese, La Biennale di Venezia
Embedded Architectures: Challenging the Architecture – Nature Divide

Torstai 15.11. kello 17
Nasjonaalmuseet, Oslo
Meetings on Architecture: Another Generosity Dialogue

Tiistai 20.11. kello 18
Arkkitehtuurimuseo, Helsinki
Meetings on Architecture: Another Generosity Dialogue

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki ovat päättäneet asettaa valmistelu-hankkeen edistämään uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamista Helsinkiin.
Lue aiheesta lisää: uusimuseo.fi

ERÄTAUKO

Arkkitehtuurimuseo toimii pilottina Suomen itsenäisyyden rahaston Sitran Erätauko-hankkeessa. Erätauko-menetelmä on uusi tapa käydä rakentavaa yhteiskunnallista keskustelua. Talven aikana järjestetään keskustelutilaisuuksia kulttuuriperinnöstä, rakentamisesta ja tulevaisuuden museosta. Osa tapahtumista on kaikille avoimia, osa suunnattu kohdistetummin ammattilaisyleisölle.
www.mfa.fi/eratauko

Ajankohtaiset näyttelyt ja tapahtumat: **www.mfa.fi**

Minne menet, klassismi?

Arvostetun rakennustaiteen historian professorin ja *Arkkitehti*-lehden entisen päätoimittajan **Nils Erik Wickbergin** kunniaksi järjestettiin luentosarja Otaniemessä samana päivänä Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon julkistamisen kanssa. Aalto-yliopiston vanhan päärakennuksen suuresta auditoriosta siirryttiin iltapäivällä viereiseen saliin palkinnonjakotilaisuuteen.

Jo 14. kerran järjestettyjen juhlaluentojen teemana oli *Quo Vadis Classicism?* Luennot pidettiin englanniksi.

Tilaisuuden avasi professori **Pirjo Sanaksenaho** ja teemaan johdatteli hänen kollegansa, arkkitehtuurin historian professori **Aino Niskanen**. Klassista arkkitehtuuria luodattiin lyhyesti sen monenlaisissa ilmenemismuodoissa, aina naisten harsomaisen ohueen pukeutumiseen saakka empiren aikakaudella. Professori Niskanen esitti myös joitakin modernismin ajan rakennuksia, joiden takana oli selvästi klassismin tuntemus – sen voi havaita julkisivujen harmoniasta ja sommittelusta.

Pohjoismaiset helmet

Arkkitehti ja professori emeritus **Vilhelm Helander** käsitteli runsaasti kuvitetussa ja eloisassa luennossaan **Carl Ludvig Engeliä** ja tämän arkkitehtuuria. Wickberg tutki ja kirjoitti aiheesta usein. Jo hänen diplomityönsä käsitteli Helsingin Kruununhaan uusklassisia asuintaloja, ja sittemmin Wickberg oli luomassa Engeliä koskevaa laajaa näyttelyä.

Helander korosti, että Pietarin uusi arkkitehtuuri teki Engeliin suuren vaikutuksen. Suomessa eristyksissä asunut ja ahkerasti työskennellyt Engel ei koskaan päässyt uudelleen Berliiniin, saati tekemään matkoja Ranskaan tai Italiaan. Hän seurasi parhaansa mukaan aikansa eurooppalaista rakentamista kansainvälisten julkaisujen välityksellä eikä myöskään vieroksunut uusgotiikkaa. Helanderin loppupäätelmä oli, että Engel oli täysin kansainvälisen luokan mestari, jolle klassismin eri virtaukset ja tulkinnat eivät suinkaan olleet tuntemattomia.

Toinen järeän luokan luennoitsija, emeritusprofessori **Simo Paavilainen** tunnetaan myös aikanaan loistavasta näyttelystä

KUVAT: TARJA NURMI

silloiseen Suomen rakennustaiteen museoon. Paavilainen vastasi runsaasti alkuperäispiirustuksia ja esineistöä käsittävästä, pohjoismaista klassismia esittelevästä näyttelystä, joka kuuluu museon historian ehdottomasti kunnianhimoisimpiin.

Wickberg-luennossaan Paavilainen kävi läpi pohjoisen klassismin helmiä. Niihin ovat aina kuuluneet niin **Hack Kampmannin** suunnittelema uljas Politigården Kööpenhaminassa kuin **Gunnar Asplundin** leikkisä Villa Snellman Tukholman esikaupungissa – upeista lähes katottoman oloisista juhlasaleista puhumattakaan. Ihastuttavaa klassismia löytyy myös Helsingin Puu-Käpylästä, materiaalin puolesta arkisena mutta siitä huolimatta erinomaisen jalostuneena versiona. Paavilainen muistutti myös klassismin joidenkin sisätilojen mahtavasta värimaailmasta, joka parhaimmillaan on täyteläinen olematta silti räikeä.

Tämän päivän klassismia

Luentosarjan aikana luodattiin tämän päivän klassismin piirteitä arkkitehtuurissa. Sitä varten paikalle oli kutsuttu kahden nuoren suomalaisen toimiston edustajat sekä kyntensä moneen kertaan näyttänyt arvovieras Ruotsista.

Paul Thynell edusti Arkkitehtitoimisto OPUSta, joka on viime vuosina menestynyt tiuhaan arkkitehtuurikilpailuissa. Luennossaan hän esitteli muun muassa voittaneet suunnitelmat Suomenlinnan Länsi-Mustasaaren uudesta asuinrakennuksesta ja Myllykosken kirkon laajennuksesta ja ympäristöstä sekä Tallinnan kaupunginteatterikilpailussa menestyneen ehdotuksen.

Suunnitelmissaan klassisia ja karujakin aiheita edustaa myös Aarti Ollila Ristola Arkkitehdit eli AOR. Luentotilaisuudessa sitä edusti **Erkko Aarti**, joka esitteli muun muassa Tuusulan Monio-koulu- ja kulttuurirakennuksen samoin kuin kiitellyn Tampereen kaupunginmuseon lisärakennuksesta järjestetyn kilpailun voittajan. Yksi esitellyistä projekteista oli jo nyt keskustelua herättänyt, vielä hieman keskeneräinen Jätkäsaaren peruskoulu, sekin arkkitehtuurikilpailun tulos.

Ruotsalaisvieras, Tukholmassa asuva **Johan Celsing** keskittyi luennossaan suunnittelemiensa rakennusten pohjapiirroksiin. Niitä hän kertoi hiovansa todella ahkerasti, jopa ennen rakennuksen varsinaisen hahmon tarkempaa luonnostelua – tai ainakin vahvasti perspektiivisiä hahmotelmia hartaammin.

Arkkitehtina Celsing on siinä mielessä harvinainen, että luentonsa aikana hän siteerasi runoutta, sekä englanniksi Atlantin kumpaiseltakin puolelta että sulostuttaen akateemista tilaisuutta lausumalla **Dantea** italiaksi. Celsing on oman kertomuksensa mukaan innostunut ja itseoppinut runouden ja kirjallisuuden tuntija. Huonompiakin harrastuksia arkkitehdilla voisi vapaa-aikanaan olla.

Luentoja siivittivät musiikkiesitykset. Pianisti Tuija Hakkila ja huilisti Mikael Helasvuo soittivat Carl Ludvig Lithanderin ja Ludwig van Beethovenin teemaan sopivaa musiikkia.

Vilhelm Helander.

Vanhaa lainaten

Pohdiskeltavaksi jää, millaisia aihioita ja lähtökohtia tämän päivän suunnittelulle ja rakentamiselle voi ammentaa klassismin ja pohjoismaisen klassismin perinteestä. Keskustelua asiasta voisi käydä enemmänkin – muistaen kuitenkin aina, ettei arkkitehtuuri ole erikokoisten laatikoiden koristelua, joko rumemmin tai yleisön kulloistakin makua kosiskellen.

Veikkaisin, että enää vain harvalla on sitä perusteellisen harjaantunutta havainnointi- ja piirustustaitoa, joka edelsi sekä klassismin että pohjoismaisen klassismin uskomattoman viehättäviä tai karujakin taidonnäytteitä. Klassismiin on aina kuulunut myös huolellinen ja kestävä, omalla tavallaan ajaton sekä teknisesti jo aiemmin hyväksi havaittu rakennustapa.

Tarja Nurmi

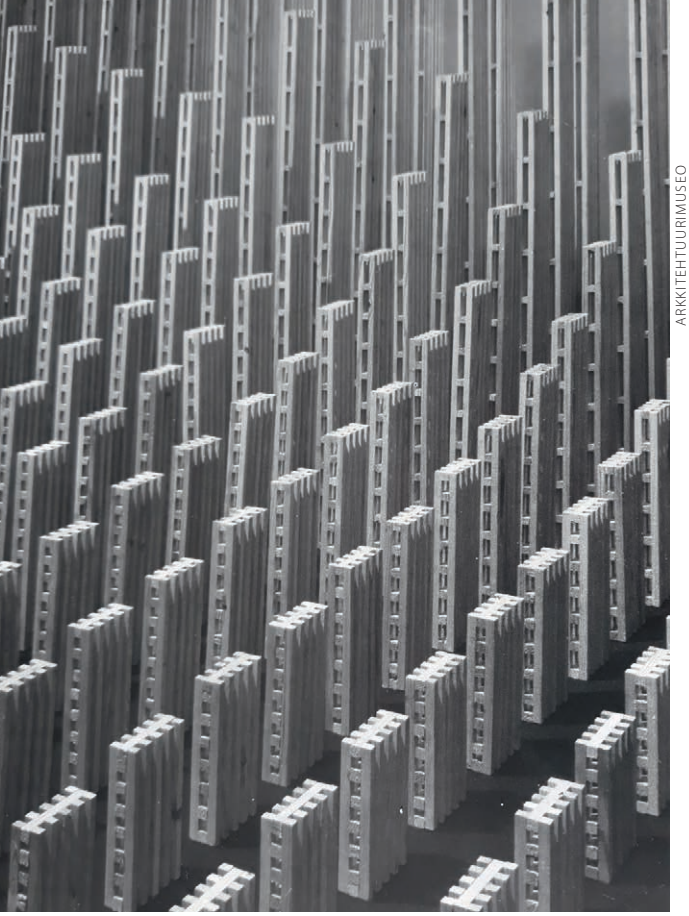

ARKKITEHTUURIMUSEO

Aulis Blomstedt, installaatio 1960, Rakennustaiteen museon näyttely Tukholmassa.

Uusi alku häämöttää

Keskustelut uudesta arkkitehtuuri- ja designmuseohankkeesta ovat jo alkaneet. Miten edetään?

> KUN YMPÄRISTÖ RAKENNETAAN YLEISÖÄ PALVELEVAKSI, MYÖS ARKKITEHTUURIN ESITTÄMINEN SAADAAN KIINNOSTAVAKSI.
> – JUKKA SAVOLAINEN

”Kansainvälistä huipputasoa edustava Arkkitehtuuri- ja designmuseo Helsinkiin” vaikuttaa ensilukemalla toiveunien uutistoimiston tuotannolta, mutta kyseessä on virallisen selvityksen nimi. Opetus- ja kulttuuriministeriön teettämä selvitys tarkastelee uuden museohankkeen toteuttamisen edellytyksiä ja luettelee tarvittavia toimenpiteitä.

Museon pitäisi valmistua vuonna 2025. Sijaintivaihtoehtoja esitetään kaksi: Eteläranta Kauppahallin vieressä ja Hietalahden satama-altaan reuna vastapäätä uutta Clarion-tornihotellia. Museohankkeen rahoittajina ovat Helsingin kaupunki ja opetus- ja kulttuuriministeriö.

Ensimmäisen keskustelutilaisuuden toiveita herättävästä hankkeesta järjesti syyskuussa Design- ja Arkkitehtuurimuseon ystävät ry (Damy). Museohanke kiinnostaa monia kansalaisia, ja keskusteluja tarvitaan. Mitä enemmän, sen parempi, sillä keskustelut hyödyttävät tulevaa museota.

Asiantuntevaan paneeliin oli pyydetty selvityksen tekijäryhmän jäsen **Mirkku Kullberg**, Designmuseon johtaja **Jukka Savolainen** ja Arkkitehtuurimuseon hallituksen puheenjohtaja **Pirjo Sanaksenaho**. Keskustelua ohjaili luontevasti ja pätevästi **Esa Laaksonen** Alvar Aalto -akatemiasta.

Onko hanke realistinen?

Vastaavantyyppisiä museohankkeita on ajettu aiemminkin. Museoiden väliin haluttiin rakentaa vaihtuvien näyttelyiden tila (1988). Toinen hanke oli Armi-talo (2002) Katajanokan rantaan. Molemmista järjestettiin arkkitehtuurikilpailut ja voittajat palkittiin, mutta siihen se jäi. Ei löytynyt rahoitusta rakentamiseen.

Keskustelijat suhtautuivat uuteen hankkeeseen ja sen toteutumiseen luottavaisesti. Sanaksenaho piti olennaisena erona aiempiin yrityksiin sitä, että aloite on tällä kertaa lähtenyt rahoittajien suunnasta. Savolainen pelkisti tilannearvion toteamukseen: ”Nyt on se hetki.”

Nykyisten kävijämäärien mukaan Arkkitehtuurimuseo hyötyy yhdistymisestä. Designmuseon vuosittainen kävijämäärä on noin 160 000 ja Arkkitehtuurimuseon vastaava luku 20 000. Uuteen museoon tavoitellaan 450 000 kävijää, joten tilanne tulee muuttumaan olennaisesti. Kullberg totesi keskustelussa, että jopa 600 000 kävijää vuodessa on realistinen tavoite.

Arkkitehtuuri tuntuu saavan huonosti kansanjoukot liikkeelle. Onko arkkitehtuuri ylipäätänsä mahdollista saada suosituksi museossa? Savolainen ei pitänyt tätä ongelmana: ”Kun

ympäristö rakennetaan yleisöä palvelevaksi, myös arkkitehtuurin esittäminen saadaan kiinnostavaksi", hän arvioi, ja keinoja on paljon. Sanaksenaho korosti vuorovaikutteisen museokokemuksen merkitystä. Keskustelussa trendisana "tarinallisuus" toistui useasti, mitä se sitten tarkoittaakaan tässä yhteydessä.

Konsepti ensin

Kullberg näki ensimmäiseksi askeleeksi konseptin kehittämisen museolle: "Ihminen keskiössä ja monipuolisuus kuuluvat lähtökohtiin." Savolainen totesi, että konsepti on ensisijainen ja se on kehitettävä osallistavuuden kautta. Kaikki pitivät keskustelevuutta olennaisena.

Opetus- ja kulttuuriministeriön selvityksessä todetaan, että Suomi ansaitsee designinsa ja arkkitehtuurinsa kansainvälisen merkityksen mukaisen museon. Mitä ongelmia syntyy, kun kaksi eri alaa yhdistetään yhteen museokonseptiin? Sanaksenaho arvioi, että molemmilla aloilla on omat perinteensä, joita tulee vaalia, mutta "sekä-että" on erillisyyttä parempi lähtökohta. Savolaisen mielestä arkkitehtuurin ja muotoilun yhteys on oman perinteemme tärkeä ominaispiirre. Hän vakuutti, että vahva museokokonaisuus mahdollistaa erilaisuutta.

Keskustelijoista kukaan ei kannattanut museokonseptista järjestettävää arkkitehtuurikilpailua. Konsepti tulee luoda kaikkien osapuolten yhteistyönä, ja sitten sen pohjalta työstetään kilpailuohjelma ja järjestetään arkkitehtuurikilpailu.

Toiveikkaasti tulevaisuuteen

Uuden museon sijaintivaihtoehtoja valitessaan selvitystyöryhmä piti tärkeänä kolmea asiaa: museon tulee sijaita Helsingin ydinkeskustassa, paikan tulee olla merellinen, ja sen tulee sisältää avointa tilaa kaikille. "Vaikka museohankkeessa konseptivaihe korostuu, ei pidä unohtaa, että itse rakennus on olennainen", Kullberg totesi. "Pelkkä konsepti ei vielä ole arkkitehtuuria", hän tiivisti.

Lopullisesta arkkitehtuurista riippumatta Savolainen näki uuden museon sisältävän muuttuvaa tilaa, kaupunkitilaa ja kohtaamistilaa.

Keskusteluun varattu aika sujahti nopeasti ja puheet tuntuivat katkeavan kesken kaiken. Tilaisuudesta välittyi kokonaisuutena optimistinen odotuksen tunnelma. Arkkitehtuurin ystävä voi katsella toiveikkaasti tulevaisuuteen. Nykyinen Arkkitehtuurimuseon kompurointi väkinäisten uudistusten umpikujassa laittomine irtisanomisineen ja muine sotkuineen muuttuu menneisyydeksi. Uusi alku, jota jo sommitellaan, on toisaalla.

Jorma Mukala

Tuomas Auvinen & Mirkku Kullberg & Ulla Teräs: Kansainvälistä huipputasoa edustava Arkkitehtuuri- ja designmuseo Helsinkiin. Selvitys toteuttamisen edellytyksistä ja tarvittavista toimenpiteistä. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2018:29.

MIINA JUTILA

KUVAT: HENRIIKKA UOTILA

Nojatuolimatkoja arkkitehtuuriin

Kirjastojen arkkitehtuuriviikolla sukellettiin arkkitehtuurikirjallisuuteen ja kirjastoarkkitehtuuriin.

”Meillä on vakiasiakkaita, jotka ovat käyneet Rikhardinkadun kirjastossa itsenäisen Suomen alkuajoista lähtien. Aikanaan he saapuivat kirjastoon pakoon pahaa maailmaa”, kertoo **Barbro Aittola**, kirjastonhoitaja, joka on työskennellyt Rikhardinkadulla Helsingissä yli 18 vuoden ajan.

Viime vuonna 135 vuotta täyttänyt Pohjoismaiden ensimmäinen yleinen kirjasto edustaa tyyliltään uusrenessanssia. Arkkitehti **Theodor Höijer** suunnitteli rakennuksen Suomelle, joka otti askelia kohti sivistysyhteiskuntaa. Muutoksista huolimatta kirjasto on säilyttänyt henkensä.

”Mielestäni parasta ovat korkeat ikkunat ja hienot, venäläishenkiset värit. Täällä yhdistyy ison kirjaston toimivuus pienen kirjaston ihmisläheisyyteen”, Aittola kuvaa.

Tulevan keskustakirjasto Oodin myötä Rikhardinkadun kirjasto on profiloitunut taidepainotteiseksi. Taidekirjat, myös arkkitehtuurikirjallisuus, on siirretty keskeiselle paikalle helpommin löydettäväksi. Lokakuun alussa arkkitehtuurikirjat olivat esillä aivan erityisen näkyvästi, kun kirjastoissa vietettiin arkkitehtuuriviikkoa.

Rikhardinkadun kirjaston parvelle saakka kiemurtelevien portaiden juurelta löytyy pieni näyttelyllinen teemaviikon kirjoja. *The Dream of the New World, Sacred Spaces, Arkkitehdin värejä etsimässä*… Pöydällä on myös Venetsian arkkitehtuuribiennaalin katalogi *Mind-Building*. Se kokoaa yhteen suomalaisen kirjastoarkkitehtuurin tarinan.

Suomi onkin tunnettu paitsi edistyksellisestä kirjastolaitoksestaan myös kiinnostavasta kirjastoarkkitehtuuristaan. Katalogi esittelee esimerkiksi vuonna 1970 valmistuneen Töölön kirjaston, joka myös on mukana kirjastojen arkkitehtuuriviikossa.

Avuksi epätoivon hetkillä

Töölössä vapaata lukusoppea on vaikea löytää maanantaiiltapäivänä. Lasiseinäinen lukusali on suosittu opiskelupaikka, jonne moni on juurtunut lukiessaan ylioppilaskirjoituksiin tai pääsykokeisiin. **Aarne Ervin** modernistisessa kirjastorakennuksessa tilan keskiössä on valo.

”Se maaginen valo auttoi jaksamaan epätoivon hetkillä”, kertoo **Päivi**, jolle Töölön kirjasto oli tukikohta farmasian pääsykokeisiin valmistautuessa.

Yleisölle avautuessaan Töölön kirjasto oli edelläkävijä. Sinne suunniteltiin Helsingin kirjastojen ensimmäinen musiikkiosasto, joka on käytössä edelleen. Musiikkiosaston kuuntelupaikat ovat kaarevissa looseissa, kuin kukan terälehtien muodossa. Arkkitehti Ervistä kertova kirja *Tilaa ihmiselle – Architect Aarne Ervi 1910–1977* löytyy kirjastoviikon teemapöydältä.

Parin viime vuoden aikana myös arkkitehtuuriproosa on puhuttanut, kun *Akvarelleja Engelin kaupungista* ylsi Finlandia-voittoon vuonna 2016. **Jukka Viikilän** lyyrinen kuvaus maamme pääkaupungin kehittymisestä ja sen yksinäisestä arkkitehdista oli viime vuoden toiseksi lainatuin teos pääkaupunkiseudun kirjastoissa.

Ihan miten haluaa

Arkkitehtuuriviikon aikana kirjastoissa nostettiin esiin myös suuren yleisön harvemmin tuntemia suomalaisarkkitehteja sekä poikkitieteellisiä teoksia, kuten **Juhani Pallasmaan** *Eläinten arkkitehtuuri*. Hämähäkkien ja simpanssien suunnittelutaidot eivät koskaan lakkaa häkellyttämästä.

Suunnittelua harjoitetaan myös Rikhardinkadun kirjaston lastenosastolla, jossa nelivuotias vakikävijä **Farah** toimii parhaillaan kokkina. Seuraavaksi kattilaan heitetään sipulit. Farahin mukaan parasta kirjastoissa on se, että niissä voi tehdä asioita, joita kotona ei voi – kuten pelata ruoanlaittopelejä.

”Täällä voi laittaa perunoiden päälle ketsuppia”, Farah nauraa ja pukee Peppi Pitkätossulle valkeaa leninkiä. ”Ihan miten haluaa.”

Yli sata vuotta vanhan lastenosaston kaari-ikkunoiden alla Huvikummunkaan suunnittelija ei jää mysteeriksi.

Henriikka Uotila

Rikhardinkadun kirjasto (myös alla) ja sen vakikävijä Farah.

Kirjastojen arkkitehtuuriviikkoa vietettiin 1.–7.10. Teemaviikko oli Venetsian arkkitehtuuribiennaalin Suomen-näyttelyn oheistapahtuma. Archinfon tuottama kirjastoarkkitehtuuria esittelevä näyttely *Mind-Building* on esillä Venetsiassa **25.11.2018** saakka.

Mukana arkkitehtuuriviikossa olivat Helsingin kaupunginkirjastoista Kallio, Rikhardinkatu, Vallila, Töölö, Maunula, Kontula, Arabianranta, Oulunkylä, Viikki, Jätkäsaari ja Vuosaari. Muut teemaviikon osallistujat olivat Aalto-yliopiston Harald Herlin -oppimiskeskus Espoossa, Helsingin yliopiston pääkirjasto Kaisa, Raision, Kuhmon ja Lohjan kirjastot sekä Tampereen pääkirjasto Metso.

Seis laatikoille!

HESA-SAFAn järjestämässä Rumat laatikot -paneelikeskustelussa puhuttiin nykyarkkitehtuurin tilasta.

Marjo Uotila ei pelkää provosoimista. ”Kaunis ei ole sen kalliimpaa kuin ruma”, hän huudahtaa mikrofoniin ennen kuin illan panelisteille on ehditty esittää ensimmäistä virallista kysymystä. Uotila tunnetaan *Arkkitehtuurikapina – ei enää rumia laatikoita* -Facebook-ryhmän perustajana. Ryhmän sijaan voitaisiin puhua lähes liikkeestä: vuonna 2015 perustettuun yhteisöön kuuluu jo yli 2 700 kaupungista kiinnostunutta kansalaista.

> JOS TAAS VERTAA VAIKKA KÖÖPENHAMINAAN, NIIN KYLLÄ TÄÄLLÄ TEHDÄÄN LIIKAA LAATIKOITA. – JUUSO HIETANEN

Lokakuun alussa keskustelu siirtyi verkosta kaupunkitilaan, kun HESA-SAFAn järjestämä Rumat laatikot -ilta toi paneelikeskustelun Helsingin Alppilaan. Syyssade koetteli arkkitehti **Bruno Granholmin** suunnittelemaa, jo historiaan jäänyttä VR:n konepajaa, nykyistä Konepajan Brunoa. Myräkästä huolimatta tehdashallin ovet kävivät tasaisesti.

Aistit ymmärtävää arkkitehtuuria?

Rumalle kertakäyttölaatikkorakentamiselle ja modernismin perinteen kertaustyyleille on olemassa vaihtoehtoja, Arkkitehtuurikapina-sivuston kuvaus esittää. Ryhmän perustamisen taustalla on Uotilan mukaan syvä turhautuminen siihen, mihin suuntaan rakennettu ympäristö tällä hetkellä kehittyy.

Nykyarkkitehtuurin tila onkin aihe, jonka vuoksi HESA-SAFA kokosi Brunoon joukon arkkitehtuurin ja asumisen asiantuntijoita. Marjo Uotila edustaa omien sanojensa mukaan maallikkonäkökulmaa. Hän peräänkuuluttaa kauniimpaa, ihmisen aistit ymmärtävää arkkitehtuuria.

Henna Helander on viime viikkoina saanut runsaasti mediatilaa. SAFAn puheenjohtajan mielipide on ollut kysytty, kun muun muassa *Helsingin Sanomat* uutisoi kaupungin siluettia muovaavista tornitalohankkeista ja Paimion parantolan pelastusoperaatiosta. Sanavalmis Helander on mukana paneelissa ja kertoo itsekin kuuluvansa Facebookin kapinaryhmään.

Panelisteina Juhana Heikonen (vas.), Juuso Hietanen, Henna Helander, Sanna Lehtinen, Marjo Uotila. Moderaattorina Aleksi Pahkala.

> YKSI AIKAMME HAASTE ON EPÄVARMUUS.
> – SANNA LEHTINEN

KUVAT: HENRIIKKA UOTILA

”Nykyarkkitehtuuri menee koko ajan kiinnostavampaan suuntaan”, Helander iloitsee. ”Arkkitehtuurin välinearvo on viimein alettu tunnistaa.”

Myös rumuus on arvo

Rumat laatikot on nimenä raflaava. Keskeinen kysymys keskustelussa on, miten kauneus tai rumuus oikeastaan määritellään, huomauttaa illan toinen panelisti, kaupunkiestetiikan tutkijatohtori **Sanna Lehtinen**. Lehtinen tutkii Helsingin yliopiston kestävyystieteen instituutissa HELSUSissa arvoja, jotka vaikuttavat kauneuskäsitysten takana. Myös rumuus on arvo, hän alleviivaa. Kaupunkitilassa joudumme kohtaamaan asioita, joita emme tahtoisi.

”Kun puhutaan estetiikasta, pitää puhua myös myyntihinnasta”, muistuttaa **Juuso Hietanen**, diplomi-insinööri, joka edustaa paneelissa rakennuttajanäkökulmaa. Pohjois-Euroopan suurimman asuntorakennuttajan Bonavan toimitusjohtajan mukaan nykyarkkitehtuurilla menee hyvin, jos verrataan 80-luvun rakentamiseen Suomessa. ”Mutta jos taas vertaa vaikka Kööpenhaminaan, niin kyllä täällä tehdään liikaa laatikoita.”

Tutkijanäkökulmaa paneelissa edustaa myös arkkitehtuurin historian tohtori, arkkitehti **Juhana Heikonen**. Heikosen huoli kohdistuu alueisiin, joilla on jo rakennettua ympäristöä. ”Miten olemassa olevaa rakennettua ympäristöä suojellaan?”

Valta suunnitella, asua ja määritellä

Kiivastahtisessa keskustelussa vilahtelevat esimerkit: Kartanonkoski, Merihaka, Virolahden Zsar Outlet Village. Kasarmitori saa keskustelun kärjistymään. Puhutaan eheyttämisestä, modernismista, pastisseista ja niiden ongelmista. Kasarmitorin kulmalle kohonnut asianajotoimisto on Heikosen ja Hietasen mielestä onnistunut ratkaisu, Uotilaa modernistinen uudisrakennus puistattaa. Lähellä itärajaa sijaitseva klassismin perinteestä lainaava outlet-kylä Zsar miellyttää kapinaryhmän keulakuvaa esteettisesti. Mutta mitä merkitystä on kaupunkikontekstista irrotetulla arkkitehtuurilla, häntä haastetaan.

Yksittäisten rakennusten ja kaupunginosien kohtaloiden takana on tietenkin laajempi kysymys arkkitehtuurin valtarakenteista. Millaisten prosessien kautta määräytyy valta suunnitella, asua ja määritellä hyväksyttävä tapa rakentaa? Erilaiset näkemykset ympäristöstä, estetiikasta ja asumisesta ovat aina poliittisesti ja historiallisesti latautuneita. Mitä yksi ihminen voi tehdä, ettei kotiympäristöstä tulisi esteettisesti epämiellyttävä?

”Et voi vaikuttaa siihen, mitä sinua vastapäätä on”, arkkitehtuurihistorioitsija Heinonen lausuu jyrkästi. Heinonen ja Helander korostavat molemmat suunnittelukilpailuiden ja ryhmärakentamisen merkitystä. Hietasen huoli kohdistuu estetiikan ja kasvavan asuntotarpeen ristipaineeseen: ”On pakko rakentaa moduuleista, koska tekijöitä ei ole.”

Tilaa erilaisille esteettisille käsityksille

Illan jo kääntyessä kohti loppuaan yleisöstä kohoaa vielä yksi käsi. Panelistien huomio siitä, miten arkkitehtuuri toimii aikamme ja kulttuurimme heijastimena, kerää kiitoksia. Kuten kaupunkiestetiikan tutkija Lehtinen on illan aikana korostanut, kulttuuriset arvot sanelevat sitä, mitä pidämme kauniina tai tärkeänä. ”Yksi aikamme haaste on epävarmuus”, Lehtinen summaa. Osaammeko katsoa tarpeeksi kauas tulevaisuuteen suurten ekologisten ja humanitääristen kysymysten äärellä?

Paneelin livestriimaus on päättynyt ja valtavien metalliovien edessä avataan taas juuri kuivuneita sateenvarjoja. Keskustelu jatkuu Brunon graffitiseinää koristavan kuumailmapalloaluksen alla. Vielä monta hetkeä myöhemmin Helanderin sanat kaikuvat korvissa: modernissa kaupungissa *on* tilaa erilaisille esteettisille käsityksille.

Henriikka Uotila

Tapahtuman videotallenne on nähtävissä sivulla www.safa.videosync.fi/2018-10-02-keskustelutilaisuus.

Ilmastotietoisempaa suunnittelua

Ilmaston muuttuessa on välttämätöntä alkaa sopeutua muuttuviin sääolosuhteisiin. Rakennustieto onkin päivittämässä sääkorttejaan, joiden aihepiiristä keskusteltiin vilkkaasti lokakuun Rakennusfoorumissa.

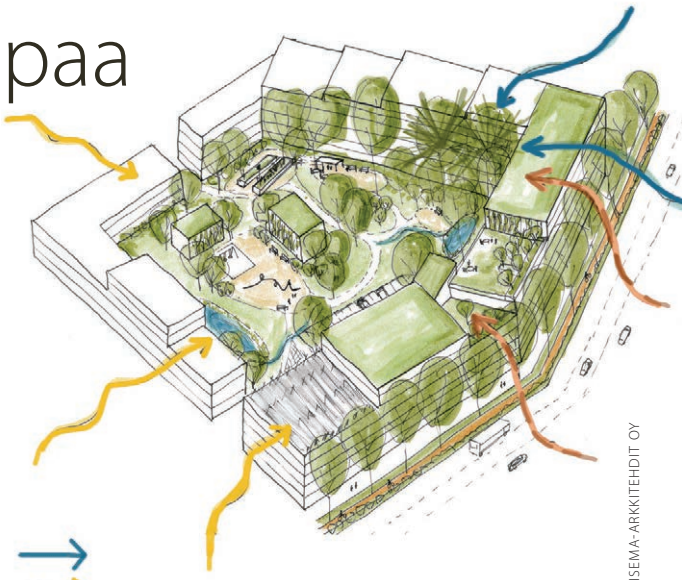

Ilmastotietoisen suunnittelun periaatteita korttelitasolla.

NOMAJI MAISEMA-ARKKITEHDIT OY

Hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin IPCC:n tuorein raportti julkistettiin 8.10. Sen viesti on toiveikas mutta tiukka: maapallon 1,5 asteen lämpeneminen on edelleen estettävissä, mutta se edellyttää aiempaa rivakampaa toimintaa. Ihmiskunnan päästöt olisi puolitettava jo vuoteen 2030 mennessä ja vuosisadan puoliväliin mennessä saavutettava hiilineutraali tila, jossa hiilinielut sitovat päästöjä samaan tahtiin kuin tuppaamme niitä taivaalle.

Uudistuva RT-korttisarja pureutuu sääilmiöitä selventävän yleiskortin lisäksi omilla korteillaan ilmastonmuutokseen sekä ilmastotietoiseen suunnitteluun. Ilmastonmuutoskortissa tarkastellaan ilmiön hillintää sekä siihen sopeutumista rakennetussa ympäristössä. Ilmastotietoinen suunnittelu on jaettu kahteen korttiin, joista ensimmäinen tarjoaa eväitä yhdyskunnille ja jälkimmäinen rakennus- ja pihasuunnitteluun.

Metsät hiilinieluiksi

Suomessa rakentaminen, rakennusten käyttö ja liikenne aiheuttavat yhteensä yli puolet ilmastoa lämmittävistä päästöistä. Samaan aikaan maankäytön muutokset, kuten metsien hakkuut, vähentävät ympäristön hiilensidontakykyä eli hiilinieluja. Osa päästöistämme syntyy maan rajojen ulkopuolella, siellä missä käyttämämme tavarat tai energia tuotetaan.

Keskeiset keinot ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ovat siirtyminen fossiilisista energialähteistä uusiutuviin, energiatehokkuuden parantaminen sekä hiilinielujen lisääminen. Metsät toimivat hiilinieluna, kun puuston kasvu sitoo enemmän hiiltä kuin hakkuut ja lahoaminen vapauttavat. Hyvässä kasvuiässä oleva metsä sitoo hiiltä usein vanhoja metsiä tehokkaammin, mutta vanhojen metsien hiilivarasto voi olla moninkertainen nuoriin metsiin verrattuna. Metsien hakkuita ei siis pitäisi ainakaan lisätä, ja puuta tulisi käyttää etupäässä pitkäikäisiin tuotteisiin, kuten taloihin.

Myös kaupungeissa kasvillisuudella on keskeinen rooli sopeuduttaessa muuttuvaan ilmastoon. Maisema-arkkitehti **Anni Järvitalo** Nomaji maisema-arkkitehdeista kertoi ilmastotietoisesta suunnittelusta, joka tähtää muun muassa miellyttävän paikallis- ja pienilmaston luomiseen. Puisto voi viilentää paahteista kaupunkia jopa kilometrin etäisyydellä, ja sateiden lisääntyessä viherkatot ja piha-alueiden käsittely vaikuttavat oleellisesti hulevesien hallintaan. Maisema-analyysi on suunnittelun lähtökohta.

Malliksi hiilineutraali yhteisöllinen asuminen

Ilmastonmuutos muuttaa perinteistä suunnitteluajattelua. Tähän asti on pyritty luomaan miellyttäviä oleskelupaikkoja, joissa on tyyntä ja aurinkoista. Helteiden lisääntyessä varjo tai pieni tuulenvire saavat kuitenkin uuden merkityksen. Suunnittelu monimutkaistuu, kun tavoitteetkin voivat olla ristiriitaisia. Korkea rakentaminen tuo oman lisänsä ja edellyttää huolellista tuuliolosuhteiden tutkimista.

Ilmastotietoisesta suunnittelusta väitellyt arkkitehti **Kimmo Kuismanen** esitteli Norjan Bergeniin suunnittelemaansa Brøsetin hiilineutraalia ja yhteisöllistä asuinaluetta. Energia

tuotetaan paikallisesti puuhakkeesta, ja alueen sisäinen liikenne toimii sähköllä. Viherkaistaleet ovat yhtenäisiä, ja ne liittyvät laajempaan ympäristöön niin, että lajien liikkuminen mahdollistuu. Hulevedet ja osin myös harmaat vedet käsitellään paikallisesti altaissa. Alueella on myös pieniä vuokramökkejä asukkaiden käyttöön – näin vältytään pitkiltä mökkimatkoilta. Oma erikoisuutensa ovat vempaimet, jotka kuljettavat asukkaiden ostokset bussipysäkiltä kotiin.

Kuismanen muistutti, että sateet lisääntyvät ja talvisin sateet saadaan yhä useammin vetenä. Julkisivujen kosteusrasitus kasvaa, ja detaljeja on tarkistettava ja korroosiosuojausta parannettava. Myös myrskyt lisääntyvät, jolloin rakenteita on vahvistettava ja kattojen seurantaa parannettava.

Luvassa sankkoja lumipyryjä

Ylimeteorologi **Sari Hartonen** kertoi Ilmatieteen laitoksen sääpalveluista rakentajille. Palveluita saa räätälöitynä kuhunkin tarpeeseen. Rakentamisen aikana sään tarkka tietäminen on tietenkin tärkeää, mutta myös talon käyttövaiheessa esimerkiksi rakennuksen lämmitysjärjestelmä voidaan säätää seuraamaan tarkasti säätilan kehitystä. Pihan puhtaanapito lumesta voidaan myös kytkeä sääpalveluihin. Yllättävän suuria eroja on lähelläkin toisiaan sijaitsevilla paikoilla, mutta säätiedot saa kohdennettua rakennuksen tarkan sijainnin mukaan.

Hartonen muistutti ilmaston lämpenemisen mukanaan tuomista äkillisistä lumimyräköistä, joiden varalta pihoille tulisi jättää tilaa lumen hetkellistä säilytystä varten. Vaikka pysyvä lumipeite Etelä-Suomessa hupenee, saattaa lämpimän meren yli virtaava kylmä ilma tiivistyä sankaksikin lumipyryksi rannikoille. Äkilliset ja vuolaat lumipyryt rasittavat kattorakenteita, sillä lumi on märkää ja painavaa.

Ilmastonmuutoksesta on tiedetty jo vuosikymmeniä ja kaikki tekniikka ja tieto sen hillitsemiseksi on ollut käytettävissämme jo pitkään. Silti ihmiskunta – Suomi mukaan lukien – on vitkutellut todellisten toimien aloittamisessa. Toivottavasti tuleva korttisarja auttaa suunnittelijoita osaltaan korjaamaan tilannetta.

Pekka Hänninen

> PUISTO VOI VIILENTÄÄ PAAHTEISTA KAUPUNKIA JOPA KILOMETRIN ETÄISYYDELLÄ, JA SATEIDEN LISÄÄNTYESSÄ VIHERKATOT JA PIHA-ALUEIDEN KÄSITTELY VAIKUTTAVAT OLEELLISESTI HULEVESIEN HALLINTAAN.

ARKKITEHTITOIMISTO KIMMO KUISMANEN / AB CASE CONSULT LTD.

Brøsetin hiilineutraali asuinalue Bergenissä Norjassa.

Merkityksellinen Viipurin kirjasto

Laura Bergerin väitöskirja lähestyy arkkitehtuuritutkimusta antropologin silmin. Alvar Aallon Viipurin kirjasto toimii tutkimuksen esimerkkikohteena.

Laura Bergerin väitöskirja *The Building that Disappeared. The Viipuri Library by Alvar Aalto* hyödyntää **Alfred Gellin** taideteoriaa ja pureutuu siihen, millaisia tulkintoja ja merkityksiä Viipurin kirjasto fyysisenä rakennuksena ja taideteoksena on saanut eri aikoina eri tahoilla. Berger esittää, että Gellin teoria tarjoaa hyödyllisiä käsitteitä ja työkaluja rakennetun ympäristön ja arkkitehtuurin analyysiin.

Väitöskirjaan on dokumentoitu ainutlaatuisen laaja aineisto siitä, miten Viipurin kirjastoon on suhtauduttu eri aikoina. Tarkoituksena ei ole laatia perinteistä rakennushistoriaselvitystä, joskin kirjaston elämä kuvataan yksityiskohtaisesti kronologisena jatkumona. Rakennusta ja sen arkkitehtuuria analysoitaessa tunnistetaan kirjaston ”tavaramerkit” ja syitä siihen, miksi siitä muodostui monella tavoin modernin arkkitehtuurin avainteos.

Kirjaston neljä tarinaa

Viipurin kirjasto on monipuolisuudessaan oivallinen esimerkkikohde Alfred Gellin taideteorian soveltamiseen. Rakennuksen ympärillä käytävä keskustelu ja kirjoittelu ovat kiintoisa tutkimuskohde. Berger on käynyt uutterasti läpi alkuperäislähteitä, satoja lehtiartikkeleita ja kymmeniä haastatteluja.

Väitöskirjassa kerrotaan Viipurin kirjastosta neljä tarinaa: *Kaupunki*, *Arkkitehti* ja *Kadonnut kirjasto* ovat kronologisia ker-

LAURA BERGER

tomuksia kirjaston erilaisista konteksteista, ja *Restaurointi* kokoaa aiemmat teemat uudeksi kertomukseksi.

Viipurin kirjasto oli kuuluisa arkkitehtuurimonumentti jo syntyessään, mutta sen arvostus on eri aikoina vaihdellut. Se on kuitenkin säilynyt jatkuvasti kirjastona. Kirjasto on saanut osakseen paljon tunteita, symboliikkaa ja nostalgiaa etenkin menetetyn Karjalan myötä. Mielenkiintoista on se, miten eri lailla kirjastoon on suhtauduttu sen uudessa kotimaassa ennen ja nyt. Neuvostoajan erilaiset suunnitelmat ja tehdyt korjaukset muodostavat oman lukunsa, eikä dramatiikkaa puutu kirjaston restaurointivaiheistakaan.

Uusia uria rakennusperinnön arvottamiseen

Arkkitehtuurin arvottaminen, etenkin suojelukohteen arvojen määrittäminen, on monitahoinen prosessi. Vaihtelevaan aineistoon nojatessaan se sisältää paljon tulkintaa ja on näin vaikeasti selitettävissä. Usein se on myös kiistanalainen ja altis arvostelulle.

Vakiintuneita suojelukohteita, kuuluisimpien arkkitehtien töitä ja yleisesti kauniina tai romanttisina pidettyjä kohteita on kaikkien helppo kunnioittaa. Laajaa hämmennystä syntyy kuitenkin siitä, miksi moderneja, jopa rumiakin taloja halutaan suojella. Vielä ongelmallisemmaksi tilanne muodostuu, kun suojelutavoitteet ja arvottaminen muuttuvat ajassa ja paikassa. Rakennussuojelijat saavatkin usein niskaansa syytöksen: miksi jokin kohde on tänään arvokas, vaikkei sitä aiemmin ole liitetty suojeluluetteloon?

Bergerin työ on tärkeä juuri siksi, että se keskittyy pohtimaan, miksi eri tahot näkevät ja kokevat suojelukohteen merkitykset eri aikoina eri tavoin.

Väitöskirja on monialainen. Antropologian keinoin se lähestyy arkkitehtuuriteoriaa sekä taide-, sosiaali- ja kulttuurihistoriaa, taustalla väreilevät semiotiikka, diskurssianalyysi ja strukturalismi. Arkkitehtuuritutkimuksessa semioottinen näkökulma on ollut jonkin verran esillä, mutta miksikään valtavirraksi se ei ole yltänyt. Gellin kehittämä teoria avaa uusia uria myös rakennusperinnön arvottamiseen.

Uusia ulottuvuuksia myös rakennussuojeluun

Bergerin tutkimuksen keskeinen pähkinä on, miten tietty rakennus reflektoi erilaisia merkityksiä eri aikoina ympäristöönsä. Merkitykset nähdään yhteiskunnan, median ja ihmisten reaktioina ja mielipiteinä. Fyysisen, taideteokseen verrattavan rakennuksen ja kokijan välillä on monimutkainen suhteiden verkosto, ja arviot ovat lisäksi riippuvaisia ajasta ja paikasta. Gellin teoriassa tätä kuvataan käsitteellä *social-relational-matrix*.

Väitöskirja tarjoaa perinteisestä poikkeavan näkökulman myös rakennussuojeluun ja restaurointiin. Berger keskittyy

> FYYSISEN, TAIDETEOKSEEN VERRATTAVAN RAKENNUKSEN JA KOKIJAN VÄLILLÄ ON MONIMUTKAINEN SUHTEIDEN VERKOSTO, JA ARVIOT OVAT LISÄKSI RIIPPUVAISIA AJASTA JA PAIKASTA.

merkitysten analyysiin, ei niinkään Viipurin kirjaston arvoihin. Merkitysten tutkiminen antaa kuitenkin pohjaa arvojen määrittämiselle ja risteää tällä tavoin rakennussuojelun ja restauroinnin prosesseja. Gellin teoriassa ei käytetä samoja termejä kuin rakennussuojelussa, mutta periaatteessa kyse on samoista merkityksistä ja arvoista. Väitöskirja avaa rakennussuojelulle uusia ulottuvuuksia.

Berger purkaa Viipurin kirjaston vaiheita ja kirjaston suhdetta Aallon muuhun tuotantoon tunnistettaviksi tulkinnoiksi ja merkityksiksi. Näin päästään jälleen rakennussuojelijoille tuttujen asioiden äärelle, kuten identiteetti- ja symbolimerkityksiin sekä autenttisuuteen ja historialliseen kerroksisuuteen. Viime vuosikymmeninä on korostettu kulttuuriympäristön ja vanhojen rakennusten ajallisten kerrostumien rikkautta. Näiden ensikatseilta piilossa olevien, abstraktien merkitysten oivaltamiseen Berger tarjoaa käytännön työkaluja.

Tutkimusta kaivataan

Rakennussuojelun ja restauroinnin teoriaa on tutkittu ja kehitetty usein varsin käytännönläheisin keinoin puolusteltaessa säilyttämisen oikeutusta. Arvoja pohdittaessa on lainailtu käsitteitä filosofiasta ja taidehistoriasta. Loppupäätelmiä ovat värittäneet suuresti erilaiset kulttuuritaustat ja ajankohdat haasteineen.

Rakennussuojelun ja restauroinnin kentällä on vielä paljon tilaa Bergerin väitöskirjan kaltaiselle teoreettiselle tutkimukselle. Jatkossa olisi tärkeää esimerkiksi verrata Gellin teoriaa suojeluviranomaisten ja restaurointialan toimijoiden arvottamisen mekanismeihin, käytettyyn terminologiaan ja käsitteisiin.

Olisi toivottavaa, että Laura Berger voisi jatkaa aloittamaansa merkitysten analyysiä ja kehittelyä kohti arvoteorioita. Vertailevaa tutkimusta tarvitaan muun muassa rakennushistoriaselvitysten, kulttuuriympäristön ja yksittäisten rakennusten arvottamismenetelmien kehittämiseksi.

Maire Mattinen

Laura Berger: The Building that Disappeared. The Viipuri Library by Alvar Aalto. Aalto-yliopisto 2018.

ANNA ULFF

Katja Långvik (moderaattori), Eric Adlercreutz, Lasse Lampenius, Jenni Reuter, Juhana Heikonen, Juhani Pallasmaa.

Arkkitehti luonnostelee

Onko arkkitehtuurin taiteellinen laatu riippuvainen piirustustaidosta? Tuleeko digitalisoitu työprosessi näivettämään piirustustaidon? Johtaako se huonompaan arkkitehtuuriin?

Näitä kysymyksiä pohdittiin syyskuussa Tammisaaressa. Keskustelu liittyi **Eric Adlercreutzin** piirrosnäyttelyyn *Arkitektens penna möter pappret*, joka käsittää piirustuksia 1950-luvulta tähän vuoteen asti. Fantasioita, Italiaa, luontoa, kilpailuperspektiivejä ja projekteja ennen digiaikaa ja senkin jälkeenkin.

On aika hämmästyttävää, kuinka samankaltaisia arkkitehtien herkät Italian luonnokset ovat, esimerkiksi **Alvar Aallon**, **Hilding Ekelundin**, **Kaarlo Leppäsen**, **Pentti Heleniuksen**, **Richard Ahlqvistin** ja monien muiden. Onko herkkä piirustustaito todella edellytyksenä taiteellisesti korkealuokkaiselle luomiselle?

Juhani Pallasmaa vannoi kädentaidon välttämättömyyteen visuaalisessa taiteessa. Hänen mielestään taidon näivettyminen on vakava tulevaisuuden uhka. Pallasmaa vakuutti valtavaan lukeneisuuteen ja kokemukseen perustuvalla argumentaatiollaan.

Luovuus edellyttää empatiaa, mutta tietokoneella ei tietenkään ole sitä (vaikka sellaistakin mahdollisuutta on väläytetty tulevaisuudessa). Adlercreutz katsoi, että kädellä ja kynällä pystytään kanavoimaan emotionaaliset latauksset luovaan prosessiin paremmin kuin näppäimistön tai hiiren avulla.

Pallasmaan mukaan luovuus edellyttää myös epävarmuutta ja sitä, että varmuuksista pystyy luopumaan. Hän korosti silmän, käden ja mielen ykseyttä. Muutkin puhujat olivat yhtä mieltä loputtoman ja tylsänkin harjoittelun välttämättömyydestä. Pallasmaa jopa kvantifioi: 10 000 tunnin harjoittelun jälkeen taiteilija tai käsityöläinen saattaa tuottaa hyvän tuloksen.

Pallasmaa palasi **Goethen** Italian matkaan vuosina 1786–1788: ”Käsi näkee, silmä hyväilee” on hänen ilmaisunsa. Goethella oli silloin valtava luonnosteluinto, ja tuloksena syntyi yli 800 Italian luonnosta, joista 400 oli maisemaluonnosta ja loput arkkitehtuuria ja veistoksia. Itsekriittisenä taiteilijana Goethe myöhemmin vähätteli luonnostelutaitoaan.

Varovaista optimismia

Juha Heikonen johdatteli Euroopan eliitin Italiaan suuntautuvaan Grand Tour -perinteeseen 1700-luvulta viime vuosisadan alkuun asti. Silloin – ennen valokuvaa – luonnostelu oli dokumentointina välttämätöntä. Heikonen ei suoraan ottanut kantaa luonnostelutaidon välttämättömyyteen arkkitehtuurissa. Hän kuitenkin osoitti vakuuttavasti, kuinka Hilding Ekelundin skissit jalostuivat rakennuksiksi (Ulvilantie 5 Munkkivuoressa ja Töölön kirkko).

Puhujista vain **Jenni Reuter** suhtautui digitaaliseen luomiseen varovaisen optimistisesti motolla ”sekä että”. Hänkin kuitenkin korosti hiljaisen syventymisen ja tylsän harjoittelun tärkeyttä. Joka on käynyt Amos Rexin avajaisnäyttelyssä voi kyllä osin yhtyä Reuterin optimismiin: korkealuokkaista visuaalista taidetta pystyy vakuuttavasti luomaan myös vain digitaalisesti.

Mutta niin kauan kuin arkkitehtikoulujen sisäänotto mittaa piirustustaitoa, se pysynee eräänä arkkitehtuurin tekemisen kulmakivenä.

Mikael Sundman
arkkitehti, TkL

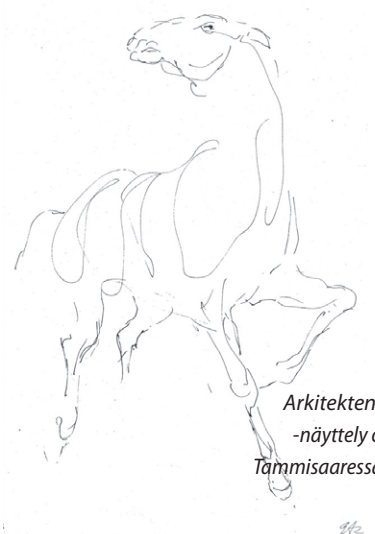

Arkitektens penna möter pappret -näyttely on avoinna 11.11.2018 asti Tammisaaressa (Gustav Wasas gata 11).

Arkkitehtuurin laitoksella *tapahtuu marraskuussa*

Aalto-yliopiston insinööritieteiden korkeakoulun
tohtoripromootiossa 2018 kunniatohtoriksi vihityn arkkitehti

Kaarina Löfströmin juhlaluento
Rivit ja välit
Maanantaina 19.11.2018, kello 16.00–18.00

tilaisuuden jälkeen on tarjoilu
sekä mahdollisuus opastettuun kierrokseen Väreessä

Paikka: *Väre, Sali F102 (pääaula, vastaanottotiskiä vastapäätä)*
Osoite: *Taideiden ja suunnittelun korkeakoulu*
Otaniementie 14 (Aalto-yliopiston metroasema)

Arkkitehtuurin historian professori

Aino Niskasen jäähyväisseminaari
Paikkoja/muistoja
Perjantaina 23.11.2018, kello 14.00–18.00

Kirjailija Pertti Lassila Kesän kerran mentyä
Professori Aino Niskanen Kaikesta jää jälkiä
Kavalkadi lyhyitä esityksiä muistojen paikoista
muun muassa Henrik Drufva, Georg Grotenfelt, Harri Hautajärvi, Juhana Heikonen, Vilhelm Helander, Marko Huttunen, Jouni Kaipia, Sari Kivimäki, Tuija Lind, Aimo Nissi, Jaakko Penttilä, Ulla Rahola, Marja Salonen, Mika Savela, Panu Savolainen, Niina Svartström, Kristo Vesikansa ja Sari Viertiö
Mahdollista yllätysohjelmaa?

tilaisuuden jälkeen on tarjoilu

Paikka: *Kandikeskus (TKK:n vanha päärakennus), Sali E*
Osoite: *Otakaari 1A (Aalto-yliopiston metroasema)*

Tervetuloa!

Aalto-yliopisto
Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu

Suurteos 120-vuotiaasta Aallosta

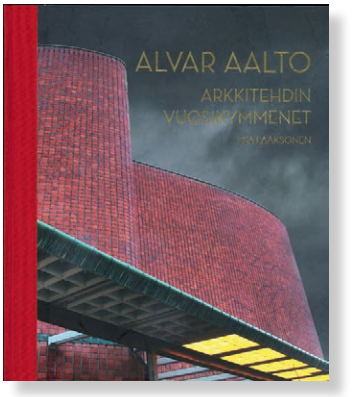

Alvar Aallon ystävä, kirjailija **Göran Schildt** kirjoitti arkkitehtisuuruutemme elämäkerran, laati työluettelon sekä ryhmitteli hankkeet arkistointiluokkiin kolmisenkymmentä vuotta sitten. Tämän jälkeen Aallosta on kirjoitettu suomeksi yllättävän vähän verrattuna kansainvälisen kirjallisuuden ja tutkimuksen kirjoon. Arkkitehti **Esa Laaksonen** on rohkeasti tarttunut Aallon perintöön ja kirjoittanut yli kolmekiloisen järkäleen *Alvar Aalto – arkkitehdin vuosikymmenet*.

Henkilöhistoriallisessa kerronnassa Laaksonen on melko harvasanainen ja tukeutuu suoriin lainauksiin Aallon omista kirjoituksista sekä hänen ja aikalaisten haastatteluista. Ratkaisu on viisas. Schildtin jälkiä Laaksonen sen sijaan harmillisesti seuraile lähdeviitteiden poisjättämisellä. Monin kohdin jää lukijan arvailujen varaan, milloin teksti on Laaksosen omaa tulkintaa.

Jyväskylän yliopisto.

> SUURTEOS TOIMII JA KIRJA IMEE MUKAANSA LÖYTÖRETKELLE ARKISTOJEN AARTEISIIN.

Uutta tutkimusta rakennusten suunnitteluhistoriasta tai taustoista ei liene juurikaan tehty, sen sijaan kohteista Laaksosen syventyminen on synnyttänyt tulkintoja ja kommentteja. Osa on pikaisia ”heittoja” ja muutamat ovat muisteluja Laaksosen pitkältä uralta Alvar Aalto -akatemian johtajana. Osa anekdooteista on kiinni hetkessä – ja kirjoittamisen jälkeen valitettavasti jo vanhentuneita. Kirjan jykevä, ikiaikainen ulkoasu on ristiriidassa nopeasti muuttuvien tietojen kanssa.

Useat Laaksosen havainnot ovat kiperiä ja herkullisia arkkitehtuurin kommentteja, esimerkiksi: ”Joka tapauksessa voidaan sanoa, että Helsingin kaupunkikeskusta ei ole saavuttanut sitä arkkitehtuurin tasoa, joka sillä olisi, mikäli Aallon alkuperäinen suunnitelma (ilman Kampin toimistotaloa ja suuria liikennejärjestelyitä) olisi toteutettu Töölönlahden rantaan.” Tukholman Norrmalmin saneeraussuunnitelma kansainvälisen modernismin vanavedessä vuonna 1933 saa Laaksoselta huutia: ”Lähiörakentamisen ongelmat tunteva 2000-luvun arkkitehti voi vain hämmästellä Aallon suunnitelmasta ja sen selostuksesta luettavaa kaupunkisuunnittelun ymmärryksen naiiviutta.”

Kirjaan on nostettu erillisiä tietolaatikoita, joilla on ansiokkaasti taustoitettu asioita, ilmiöitä ja ihmisiä Aallon ympärillä. Niiden ulkonäkö on taitettu kummallisesti Aallon toimiston piirustusten ilmettä mukaillen. Useimmat tietolaatikot ovat sisällöiltään tarpeellisia, Savoy-ravintolaan liittyvän vorschmackin laatikko ehkei niinkään. Ravintolan terasseja – ja monia muiden Aalto-kohteiden puutarhoja – olisi hienosti taustoittanut pieni kertomus puutarha-arkkitehti **Paul Olsso-**

nista. Laatikkonsa olisivat ansainneet myös esimerkiksi sellaiset tekijät kuin taiteilija **Eino Kauria** tai konstruktöörit **Emil Henriksson** (myöh. Hartela), **Lauri Mehto** tai **Magnus Malmberg**.

Runsaan kohdejoukon esittelyjärjestys lienee aiheuttanut päänvaivaa, mikä näkyy kirjan loppupuolella jonkinlaisina keräilyerinä. Osan töistä olisi voinut sivuuttaa. Jää hieman ontto olo, kun Tampereen rautatieaseman suunnitelmasta Laaksonen toteaa ainoastaan, että "kilpailuehdotuksessa oleva julkisivun kello olisi taatusti näkynyt pitkälle Hämeenkadulla".

Näin komea kirja olisi ansainnut vielä muutaman oikolukukierroksen: olisi löydetty kirjoitus- ja tavutusvirheitä. Myös monia harmillisia, kokonaisuuden kannalta onneksi sangen pieniä asiavirheitä olisi voitu perata esimerkiksi työryhmällä. Vaikkapa Kulttuuritalon kohdalla Aallon omaperäisen tiilen valokuvassa on alkuperäisen sijaan myöhemmin korjauksia varten tehtyjä kappaleita. Myös yksi arkkitehti **Heikki Tarkan** suunnittelemista eleganteimmista muutoksista, eli aulan kaiteiden vuonna 1963 tehdyt metallipakotukset, esitellään talon alkuperäisinä.

Samalla olisi voitu täydentää muitakin tiedonmurusia. Vaikkapa Wolfsburgin kulttuurikeskuksen yläkerroksen hienon sisätilan yhteydessä olisi saanut kertoa, että kyseessä on rakennuksen sisällä oleva nuotiopaikka keskellä lattiaa vähän samaan tapaan kuin Koetalon patiolla. Sisänuotio sivuun liu'utettavalla lasikatolla lienee yksi Aallon yltiöpäisimmistä yksityiskohdista.

Tavattoman laajat valokuva- ja piirustusaineistot pääsevät oikeuksiinsa teoksen suuren koon ansiosta. Kirjan punasävyistä ulkoasua on seurailtu tuoreiden valokuvien värien käsittelyssä siten, että taivaat ovat harmaat ja punaiset sävyt korostuvat. Toisinaan erikoinen tehokeino jotenkin toimii, mutta välillä se menee liiallisuuksiin: Rautatalon todellisuudessa vaaleasävyisen marmoripihan kuvassa travertiiniset parvien kaiteet ovat kuin punertavaa vaneria.

Esa Laaksonen ei yritäkään kirjoittaa uutta elämäkertaa vaan lähestyy Aallon uraa toteutuneiden rakennusten ja lukuisten suunnitelmien kautta. Laaksonen selviää ylipääsemättömältä tuntuvasta tehtävästään – suurteos toimii ja kirja imee mukaansa löytöretkelle arkistojen aarteisiin Laaksosen sujuvan kirjoituksen siivittämänä.

Jonas Malmberg

Kirjoittaja on arkkitehti, FM Alvar Aalto -säätiön rakennusperintöyksikössä.

Esa Laaksonen: Alvar Aalto – arkkitehdin vuosikymmenet. Tammi 2018. 544 sivua.

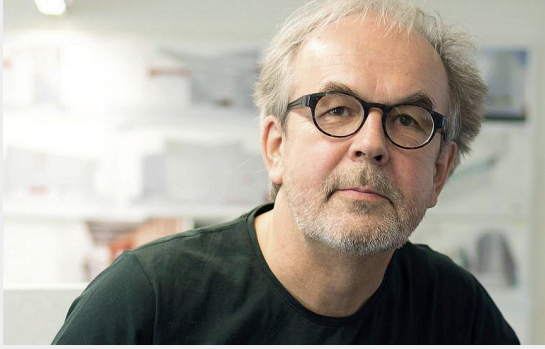

JUKKA SAVOLAINEN

Wihurin rahaston kunniapalkinto Rainer Mahlamäelle

Oulun yliopiston arkkitehtuurin professori ja SAFAn entinen puheenjohtaja Rainer Mahlamäki palkittiin 30 000 euron arvoisella Wihurin rahaston kunniapalkinnolla.

Rahaston hallituksen puheenjohtaja **Erkki K. M. Leppävuori** perustelee Mahlamäen valintaa: "Professori Rainer Mahlamäki on aktiivisella julkaisutoiminnallaan ja puheenvuoroillaan vaikuttanut merkittävästi tämän päivän arkkitehtuurin ja ylipäänsä rakennetun ympäristön kehittämiseen. Hänet tunnetaan kriittisenä mutta rakentavana persoonana, joka keskeisellä tavalla on vaikuttamassa suomalaisen arkkitehtuurin laatuun ja kansainväliseen näkyvyyteen."

Rainer Mahlamäki (s. 1956) on perustajaosakas Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki Oy:ssä. Mahlamäki on ollut Oulun yliopiston arkkitehtuurin professori vuodesta 1997. Hän oli Rakennustaiteen museon hallituksen puheenjohtaja vuosina 2002–2006 ja Suomen Arkkitehtiliiton SAFAn puheenjohtaja vuosina 2007–2011. Hän on toiminut monissa kansainvälisten arkkitehtuurikilpailujen tuomaristoissa ja saanut kymmeniä palkintoja kilpailuissa Suomessa ja ulkomailla.

Mahlamäen töitä on myös ollut ehdolla kansainvälisissä katselmuksissa, kuten Mies van der Rohe Award -palkintokilpailussa. Hänellä on ollut yksityisnäyttelyitä Arkkitehtuurimuseossa sekä töitä esillä esimerkiksi Milanon triennaalissa ja Venetsian biennaalissa.

Mahlamäki on palkittu rakennustaiteen Suomi-palkinnolla vuonna 1996 ja taiteen Suomi-palkinnolla vuonna 2008. Vuonna 2017 Mahlamäki sai pohjoismaisille taiteilijoille myönnettävän Ruotsin kuningashuoneen Prinssi Eugen -mitalin ja vuonna 2018 kultaisen Helsinki-mitalin.

JORMA MUKALA
arkkitehti SAFA

Emme voi koskaan tietää…

”Nuoruudessaan hänestä oli tiettävästi määrä tulla arkkitehti. Emme koskaan voi tietää, mitä arkkitehtuuri menetti, kun hän sitten valitsi musiikin. Emme voi myöskään olla varmoja siitä, voittiko musiikki tässä paljoakaan.”

Näin leppoisan terävästi säveltäjä **Claude Debussy** aloittaa kirjoituksensa kapellimestari **Siegfried Wagnerista**, joka ei ollut kukaan vähäisempi kuin säveltäjä **Richard Wagnerin** poika. Debussy arvosti pojan halua jatkaa isän aloittamaa traditiota, vaikka kyseisessä tapauksessa ”se ei ole ihan yhtä helppoa kuin parturiliikkeen jatkaminen”.

Debussyn leikkisän vakavaa teemaa jatkaen lähden vaeltelemaan avautuneeseen maisemaan, vaikka en tiedäkään, mihin matka suuntautuu.

Aluksi pitää taivaltaa Siegfried-idyllin sivuitse muihin maisemiin. Muutaman mutkan ja harjun ylityksen jälkeen saavutaan tamperelaiseen kerrostaloasuntoon, jossa nuorukainen harjoittelee intohimoisesti pianonsoittoa, myös niitä vaikeita läksyjä. Naapurit häiriintyvät soitosta, osoittavat tyytymättömyyttään monin tavoin, eikä muusikonalun harjoittelua talossa suvaita. Äidin vetoomuksetkaan eivät auta. Nuorukainen joutuu näin luopumaan musiikista, vaikka musiikki on hänen elämänsä suuri haave.

Muistellessaan tätä nuoruutensa ristiriitaista vaihetta arkkitehti-akateemikko **Juha Leiviskä** kertoo loukkaantuneensa silloin verisesti maailmalle. ”…ja päätin tehdä itsemurhan, mutta se jäi kuitenkin tekemättä. Syntyi ainoastaan dramaattinen akvarelli.”

Emme voi koskaan tietää, mitä musiikki menetti, kun potentiaalinen pianisti-säveltäjä Juha Leiviskä ei päässyt toteuttamaan sisäistä ideamaailmaansa sävelten kielelle. Jouduttuaan hylkäämään musiikin Leiviskä päätyi opiskelemaan arkkitehdin ammattia. Olemme iloksemme voineet nähdä, kuinka paljon arkkitehtuuri on saanut tässä ”vaihtokaupassa”. Nykyarkkitehtuurimme viimeiset vuosikymmenet näyttäisivät toisenlaisilta, siis tylsemmiltä, ilman Leiviskän kirkkaasti jäsentyvää valoarkkitehtuuria.

Loppu hyvin, kaikki hyvin, vaikka mutkikas tapahtumien kulku panee miettimään sattuman omituista roolia elämässä. Ehkä jumalat naamioivat arvoitukselliset leikkinsä sattumaksi.

Nykyään kun jatkuvan oppimisen ja monialaisuuden merkitys on kasvanut, nuorena tehty ammatinvalinta ei suinkaan aina muodostu lopulliseksi ratkaisuksi. Työnkuvien muuttuessa kiihtyvässä tahdissa ”kerran metallimies, aina metallimies” -ajattelu on jo aikaa sitten siirretty varaston perälle. Monialaisuus ja kyky muuntua uusiin tilanteisiin ovat korvaamassa erikoistumista kapeille osaamisalueille. Monialaisuuden vetovoima on myös tuottanut kahden tutkinnon osaajia.

Loputonta opiskelua rajoittavat ihmiselämän ajallinen rajoittuneisuus ja myös ihmisen halu oppia tekemään jotakin hyvin. Taitoja ja oppeja täytyy soveltaa ja siten syventää ymmärrystään ammatin saloista. Suomalaisista sankarihahmoista **Eliel Saarinen** ja **Alvar Aalto** toteuttivat elämäntyössään oman aikansa monialaisuutta. Heillä riitti ideoita arjen käyttöesineistä huonekaluihin ja sisustuksiin, rakennuksista kaupunkisuunnitteluun. Nykyään arkkitehdin työn moninaisuus tarkoittaa hyvin laajaa työtehtävien kirjoa, ei vain suunnittelua.

Joskus arkkitehdin työ jää kokonaan sivuun ja löytyy uusi ura. Sellaisia kahden alan osaajia, jotka ovat saaneet huomiota tai tunnustusta molemmilla aloilla, on kuitenkin aika vähän. Itselleni tulee mieleen **Arne Nevanlinna**. Hän aloitti uransa rakennussuunnittelijana ja menestyi myös arkkitehtuurikilpailuissa. 1960-luvun radikalismi muutti jyrkästi hänen käsityksensä arkkitehdin ammattikuvasta, ja hän kiinnostui opetta-

misesta ja tutkimuksesta. Opetustehtävien ja kirjoitusten myötä rakennussuunnittelu jäi kokonaan sivuun. Arkkitehtien piirissä Nevanlinnan kirjoitukset herättivät usein ärtymystä, sillä hän kritisoi pisteliäästi arkkitehtikuntaa ja sen omaksumaa arvokoodistoa.

Jäätyään eläkkeelle opetustehtävistä Nevanlinna jatkoi aktiivista kirjoittamista ja muuttui kirjailijaksi. Hän piti itseään kirjailijana, tosin lisäten, että arkkitehti on siellä mukana, sillä muodonanto ja muotojen kriteeristö pysyivät tärkeinä myös kirjoittaessa. Hän julkaisi useita teoksia: arkkitehtuuriesseitä, muistelmia ja proosaa. Kirjallisuuden puolella hänen teoksiaan arvioitiin myönteisesti. Arvostusta kuvannee hyvin se, että Nevanlinnan romaani *Marie* (2008) valittiin kirjallisuuden Finlandia-palkintoehdokkaaksi.

> NYKYÄÄN ARKKITEHDIN TYÖN MONINAISUUS TARKOITTAA HYVIN LAAJAA TYÖTEHTÄVIEN KIRJOA, EI VAIN SUUNNITTELUA.

Tuore arkkitehti-kirjailija **Eeva Turunen** mainitsi *Arkkitehtiuutisten* (6–7/2018) haastattelussa, että ihmiset tuntuvat keskittyvän liikaa yhteen asiaan. Tästä voisi jatkaa matkaa syvemmälle kirjallisuuden haarautuvien polkujen metsikköön, mutta palaan kuitenkin Debussyn leikilliseen arkkitehti vai muusikko -teemaan.

Katu-uskottavan, kansainvälisesti menestyneen rock-tähden astuessa elitistisenä pidetyn arkkitehtuuriin pariin syntyy mediatapaus. Näin kävi, kun **Lauri Ylönen**, The Rasmus -yhtyeen keulahahmo laajensi toimintaansa pientalojen suunnitteluun ja pääsi toteuttamaan kiinnostustaan arkkitehtuuriin. Median kannalta tarina oli herkullinen. Eikä niin väliä, vaikkei median lemmikkiarkkitehti ole arkkitehti. Pääasiahan on, että tarina vetoaa katsojiin. Media luo haluamansa todellisuuden, joka poikkeaa arkisesta todellisuustodellisuudestamme.

Emme voi koskaan tietää, millaisin sanakääntein Debussy olisi arvioinut The Rasmuksen musiikkia, mutta voimme kuitenkin olla varmoja siitä, että rock-tähden pientalosuunnitelmien myötä arkkitehtuurissamme saatiin kokea uudenlainen mediailmiö.

Jorma Mukala

Claude Debussy: Monsieur Croche – antidiletantti. Atena 2001 (1921).

Uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon selvittäminen etenee

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki ovat 8.10. päättäneet asettaa valmisteluhankkeen edistämään uuden kansainvälistä huipputasoa edustavan arkkitehtuuri- ja designmuseon toteuttamista Helsinkiin. Hankkeen määräaika päättyy 28.2.2019.

Tavoitteena on, että hankkeessa laadittavan konseptisuunnitelman pohjalta valtio, Helsingin kaupunki sekä Suomen arkkitehtuurimuseota ja Designmuseota ylläpitävät säätiöt voisivat päättää hankkeen jatkovalmistelusta toimenpiteineen.

”Suomi tunnetaan arkkitehtuurista ja designista, ja mielellämme vahvistamme tätä mielikuvaa uuden, laadukkaan arkkitehtuuri- ja designmuseon avulla. On tärkeää saada museoiden vahva osaaminen ja ainutlaatuiset kokoelmat paremmin käyttöön. Tämä vahvistaa sekä matkailua että Suomen korkeaa kulttuuriprofiilia”, sanoo Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri **Sampo Terho**.

Hankkeelle ohjausryhmä

Hanke toteutetaan yhteistyössä Suomen arkkitehtuurimuseo ja -tiedotuskeskussäätiön ja Designmuseon säätiön kanssa. Hankkeen toteuttamisesta vastaa opetus- ja kulttuuriministeriön ja Helsingin kaupungin nimeämä ohjausryhmä. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii kansliapäällikkö **Anita Lehikoinen** opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Hankkeen projektipäällikkönä toimii toimitusjohtaja **Tuomas Auvinen** Creader Oy:stä.

Valmisteluhankkeessa laaditaan konseptisuunnitelma uudesta arkkitehtuuri- ja designmuseosta. Suunnitelmassa kuvataan valtion, kaupungin ja museoiden yhteinen näkemys uuden toimintakokonaisuuden keskeisistä tavoitteista, toimintatavoista ja kohderyhmistä sekä kansainvälistä huipputasoa edustavasta toteutuksesta.

”Helsinki on vahvasti sitoutunut kansainvälisesti kunnianhimoisten hankkeiden toteuttamiseen kaupungissa. Uusi arkkitehtuuri- ja designmuseo olisi kiinnostava lisä kaupungin jo ennestään korkeatasoiseen tarjontaan sekä kiinnostava vierailukohde myös matkailijoille. Helsinki haluaa profiloitua kansainvälisesti arkkitehtuurin ja designin edelläkävijäkaupunkina”, sanoo Helsingin pormestari **Jan Vapaavuori**.

Urheilullinen maamerkki Ouluun

Kutsukilpailussa Ouluhallin laajennuksesta saatiin uusi maamerkki kaupungille. Laajennus toteutetaan vuosina 2019–2020.

Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen järjestämän suunnittelukutsukilpailun tarkoituksena oli löytää ennakkoluuloton ja innovatiivinen ratkaisu Ouluhallin peruskorjaukselle ja laajennukselle. Tavoitteena oli parantaa urheilukäytön olosuhteita ja isojen tapahtumien järjestämisen edellytyksiä.

Kilpailualue sijoittuu Oulun keskustan tuntumaan Raksilan urheilualueelle. Kilpailijoiden tehtävänä oli tarkastella lähialueiden suhdetta varsinaiseen kilpailualueeseen. Laajennuksesta oli laadittu hankesuunnitelma, joka antoi periaatteet hinnan ja laajuuden osalta.

Laajennukseen tuli suunnitella jaettava liikuntasali, telinevoimistelualue, kahtia jaettava tanssisali, kamppailusali, kuntosali, pukuhuoneet, uusi aulatila, uusi keittiö ja uusi ravintola tai kahvila.

Kilpailuun kutsuttiin kaksi suunnittelu- ja toteutustyöryhmää: Arkkitehdit Kontukoski, toteuttajana Peab Oy Länsi- ja Keski-Suomi, sekä KVA Arkkitehdit, toteuttajana Skanska Talonrakennuksen pohjoinen yksikkö.

Ehdotuksia arvioitiin urheilun ja joukkotapahtumien näkökulmasta. Tärkeitä tekijöitä olivat kokonaistaloudellisuus, energiatehokkuus ja ekologisuus sekä toteutettavuus, huollettavuus ja kunnossapito. Olennaista oli myös ehdotusten kaupunkikuvallinen laatu ja pohjoisten olosuhteiden huomioiminen. Toteutettavan laajennuksen haluttiin olevan toimiva ja käytännöllinen sekä monikäyttöinen, turvallinen, terveellinen ja viihtyisä.

Kilpailun voitti ehdotus Kiitäjä, Arkkitehdit Kontukoski.

Kiilamainen Kiitäjä voittoon

Molemmat kilpailuun saadut ehdotukset olivat ammattitaidolla laadittuja, ja tehtävään oli perehdytty huolella. Ehdotukset olivat myös selkeästi erilaisia. Palkintolautakunta päätti yksimielisesti valita voittajaksi ehdotuksen *Kiitäjä*. Siinä Ouluhallille luodaan mielenkiintoinen laajennus, joka toimii maamerkkinä, raitin päätteenä ja kasvona moottoritielle päin.

Ehdotuksessa *Kiitäjä* laajennus on sijoitettu poikittain Raksilan kevyen liikenteen raitin suhteen. Kiilamainen rakennus toimii keskustan suunnasta raitin päätteenä ja muodostaa rakennuskokonaisuudelle julkisivun moottoritien suuntaan. Kaupunkikuvallisesti ratkaisu on mielenkiintoinen ja nuorekas.

Uusi laajennus rajaa paikoitustilat omalle puolelleen. Raitin puolelle sijoittuva aukio toimii sisääntuloalueena ja messukenttänä. Rakennuksen sijoittelu sopii maisemaan ja tekee ympäristöstä mielenkiintoisen.

Ehdotuksen arkkitehtuuri on voimakasta. Kiilamainen muoto toimii hyvänä vastaparina Ouluhallin pyöreälle muodolle. Laajennus on yhdistetty Ouluhalliin lasikatteisella aulalla, joka korostaa mielenkiintoisesti Ouluhallin muotoa ja luo selkeän rajapinnan vanhan ja uuden välille. Tilan lasisuuden ansiosta toiminta välittyy mukavalla tavalla ulospäin. Juoksurataa on mahdollista käyttää käytävänä aulojen välillä. Urheilijoiden sisäänkäynnissä on ratkaistu onnistuneesti likaisen ja puhtaan käytävän problematiikka.

> LAAJENNUS ON YHDISTETTY OULUHALLIIN LASIKATTEISELLA AULALLA, JOKA KOROSTAA MIELENKIINTOISESTI OULUHALLIN MUOTOA JA LUO SELKEÄN RAJAPINNAN VANHAN JA UUDEN VÄLILLE.

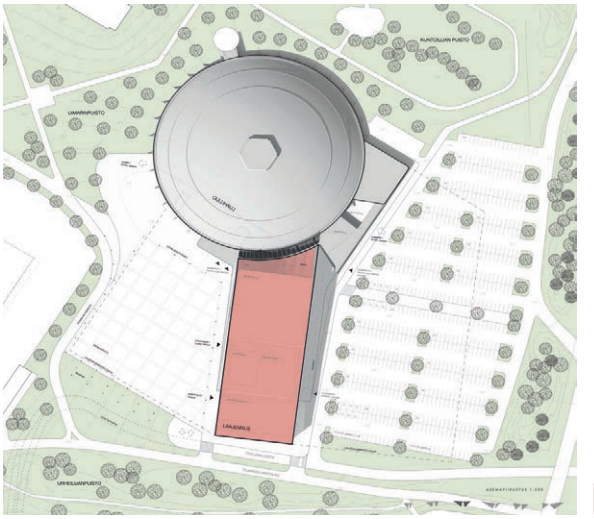

Negatiivisena pidettiin sitä, että yhteys pääaulasta puku- ja pesutiloihin on hankala eikä valvomoa ole sijoitettu pääaulaan. Rakennuksen pitkää muotoa tulee tutkia. Pienimuotoinen levennys ja lyhennys voisivat toimia paremmin kokonaisuudessa. Jatkosuunnittelussa tulee tarkastella aukiotilan mitoitusta messutoimintaan, ulko- ja sisätilojen liittymistä eri toimintojen ja käyttötilanteiden osalta sekä tarkentaa liikennemuotojen vaatimia tilajärjestelyjä.

Rohkeutta kaipaava Uula

Ehdotuksessa *Uula* laajennus sijaitsee Raksilan raitin suuntaisesti uimahallin ja raitin välissä. Kaupunkikuvallisesti ratkaisu on luonteva ja selkeä. Laajennus on alisteinen päämassalle, se rajaa raittia ja jättää ilmaa Ouluhallin ympärille. Sisäänkäynti laajennukseen ja Ouluhalliin tapahtuu tasakattoisen matalan nivelen aulatilan kautta. Yhteydet aulasta ovat luontevat eri toimintoihin.

Laajennus kuitenkin sijoittuu liian lähelle uimahallia ja sen ikkunoita, mikä tekee urheilurakennusten rajaamasta tilasta hieman ahtaan ja voi rajoittaa alueen jatkosuunnittelua toimintojen ja yhteystarpeiden suhteen. Laajennus liittyy kaarevine kattomuotoineen Ouluhallin arkkitehtuuriin, mutta muodoltaan erilainen massoittelu tukisi paremmin Ouluhallia ja loisi vahvemman jännitteen vanhan ja uuden välille. Toiminnallisesti ehdotus antaa hyvät edellytykset toteutusta varten, mutta arkkitehtuuri kaipaa rohkeutta.

Pekka Mäki

Ehdotus Uula, KVA Arkkitehdit.

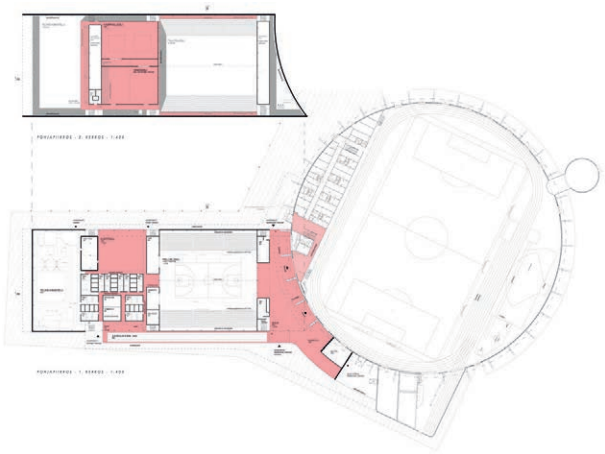

Voittajaehdotus Kiitäjä.

> EHDOTUKSEN ***UULA*** LAAJENNUS ON ALISTEINEN PÄÄMASSALLE, SE RAJAA RAITTIA JA JÄTTÄÄ ILMAA OULUHALLIN YMPÄRILLE.

Voittaja

Ehdotus ***Kiitäjä***: **Arkkitehdit Kontukoski**
Pääsuunnittelija: **Petri Kontukoski**
Toteuttaja: **Peab Oy Länsi- ja Keski-Suomi**

Palkintolautakunta

Puheenjohtaja **Jenni Pitko**, Oulun kaupunginhallitus; johtaja **Jouko Leskinen**, Liikelaitos Oulun Tilakeskus; rakennuttajapäällikkö **Mika Huhtala**, Liikelaitos Oulun Tilakeskus; asemakaavapäällikkö **Kari Nykänen**, Oulun yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut; liikuntajohtaja **Niina Epäilys**, Oulun liikuntapalvelut; kaupunginarkkitehti **Jari Heikkilä**, Oulun rakennusvalvonta; maisema-arkkitehti **Veera Sanaksenaho,** Oulun yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut; projektipäällikkö **Mikko Ukkola**, Oulun kaupungin katu- ja viherpalvelut; asiakkuuspäällikkö **Jyrki Kemppainen**, Business Oulu; kilpailijoiden valitsema SAFAn ammattijäsen **Pekka Mäki**, Sigge Arkkitehdit

ARKKI
TEHTUURI
KILPAILUT

KILPAILUKALENTERI

YLEISET KILPAILUT

	ALOITUS	SISÄÄNJÄTTÖ
Lappeenrannan Sammonlahden koulu	31.8.2018	**30.11.2018**
Asuntoreformi Helsinki – Asuminen 2020	3.9.2018	**14.12.2018**
Kouvolan Sakaristonmäen alue	10.9.2018	**20.12.2018**
Sastamalan ydinkeskustan ideakilpailu	1.10.2018	**31.1.2019**
Porin Aarre – Satakunnan museon laajennus	**11/2018**	**2/2019**

SISÄÄN JÄTETYT YLEISET KILPAILUT

Lappeenrannan Raatihuoneen kortteli	18.6.2018	8.10.2018
Senaatintorin valaisinpylväs	2.7.2018	15.10.2018

KUTSUKILPAILUT

Laitilan seurakuntatalo	5.4.2018	30.9.2018
Jyväskylän Hannikaisenkatu 27-29	7.6.2018	17.10.2018
Tapiolan kulttuurikeskus ja Kulttuuriaukion ympäristö	21.6.2018	**26.10.2018**
Projekt Albert, taidemuseo Tammisaareen	17.9.2018	**20.12.2018**
Kaleva-Hakametsä -paikalliskeskus	17.10.2018	**7.2.2019**

MUUT KILPAILUT

Helsingin päiväkotien SR-kilpailu, ***osallistumishakemukset 13.11.2018***	**11/2018**	**5/2019**

Julkisiin hankintoihin liittyvät kilpailut

HILMA*: www.hankintailmoitukset.fi,* SIMAP*: simap.ted.europa.eu*

Ajantasainen kilpailuinfo www.safa.fi/kilpailut

Pasilan tornikilpailusta uusia avauksia korkeaan rakentamiseen

Mittavan suunnittelu- ja toteutuskilpailun voittajaksi valittiin YIT:n ja Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäen ehdotus *Trigoni*.

”

SUUNNITELMASSA ON TUTKITTU MONIPUOLISESTI KORKEAN RAKENTAMISEN JA YMPÄRÖIVÄN KAUPUNGIN VUOROVAIKUTUSTA.

Voittajaehdotus Trigoni, Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki.

Suomen valtio ja Helsingin kaupunki järjestivät Keski-Pasilan tornialueen suunnittelusta ja toteuttamisesta Helsinki High Rise -kilpailun. Kilpailulla haettiin vilkkaaseen liikenteen solmukohtaan hyvin sopivaa korkean rakentamisen keskittymää, ja siihen kuului myös kilpailussa määritellyn aloitusalueen tontinluovutus.

Ehdotusten toivottiin kehittävän Keski-Pasilaa monipuolisena keskustamaisena kaupunkialueena. Rakennuksista haluttiin rungoiltaan monikäyttöisiä, jotta niitä voitaisiin joustavasti muuttaa tulevaisuuden tilatarpeisiin.

Suunnittelu- ja toteutuskilpailu käytiin kahdessa vaiheessa. Ensimmäiseen vaiheeseen saapui kymmenen ehdotusta, joista neljä valittiin jatkoon. Toisen vaiheen aikana käytiin myös neuvottelut kohteen toteutussopimuksesta. Toisen vaiheen päätteeksi arvioitavaksi jätettiin kaksi työtä, ehdotukset *Trigoni* ja *Etelä-Pasila*, joista kilpailun voittajaksi ylsi *Trigoni*.

Voittaja kipuaa 51 kerrokseen

Jatkoon valitut neljä ehdotusta lähestyivät tehtävää hyvin erilaisista näkökulmista. Kilpailun voittajaehdotus *Trigoni* muodostuu korttelimaisesta jalustaosasta, josta nousee korkeita torniosia. Ehdotus esittelee vahvasti identiteettiä luovan veistoksellisen kokonaisuuden, joka perustuu kolmioteeman muunnelmiin.

Suunnitelmassa on tutkittu monipuolisesti korkean rakentamisen ja ympäröivän kaupungin vuorovaikutusta. Jalustaosan ansiosta aukio- ja katutilat muodostuvat mittakaavaltaan inhimillisen kokoisiksi, vaikka jalustasta nousevat tornit ovat hyvin korkeita – korkein torni on 51-kerroksinen.

Etelä-Pasila on päättäväinen ehdotus, jossa on esitetty toteutettavaksi keskenään eri-ilmeisiä tornitaloja. Ehdotus luo nopeasti rakennettavan mutta kuitenkin hiljalleen kasvaneen korkean rakentamisen keskittymän. Tämä lähtökohtaisesti inhimillistä mittakaavaa synnyttävä piirre muodostui sekä ehdotuksen ansioksi että vaikeudeksi. Usean aidosti kiinnostavan, keskenään erilaisen sekä ympäristöään onnistuneesti kehittävän maamerkkirakennuksen suunnitteleminen samanaikaisesti lyhyessä ajassa on kova haaste.

Kvartsi on toiminallisesti joustava hybriditaloratkaisu, jossa on rakennusten katuja reunustavan sijoittelun ansiosta valoisa ja avoin pihatila. Korkeimman tornin huipulla on kahvila. Ehdotusta hallitseva lasisuus sekä keskimittakaavaisten rakennusmassojen puuttuminen nähtiin haasteina ympäröivien katujen miellyttävälle jalankulkuympäristölle.

Silva tähtää korkean rakentamisen ja mittakaavaltaan hallitun korttelirakenteen yhdistämiseen. Ehdotuksessa yksittäiset rakennukset ovat osa laajempaa veistoksellista kokonaisuutta ja silti uniikkeja. Ehdotuksessa on sarja ansiokkaita, mittakaavallisesti hallittuja kaupunkitiloja.

Korkea rakentaminen ei synny ilman yhteispeliä

Korkea rakentaminen Pasilassa muuttaa Helsinkiä. Alueelle kaavaillut rakennukset ovat läsnä eri puolella kaupunkia liikuttaessa. Onkin tärkeää, että tornien olemus kaukomaisemassa ja korkeiden talojen lähiympäristö ovat huolellisesti suunniteltuja ja rakennettuja.

Arvostelutyön tukena käytettiin laajaa 3D-mallia, josta oli korvaamatonta hyötyä erityisesti kaukomaisematarkaste-

Voittaja

Ehdotus ***Trigoni***
Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki
Yritys: **YIT Rakennus**
(hankkeen johto: **Jouko Kemppainen**)

Palkintolautakunta

Helsingin kaupunki: toimialajohtaja **Mikko Aho**, kaupunkiympäristön toimiala; elinkeinojohtaja **Marja-Leena Rinkineva**, kaupunginkanslia (1. vaiheessa muotoilujohtaja **Anne Stenros**); rahoitusjohtaja **Tuula Saxholm**, kaupunginkanslia; tekninen johtaja **Jaakko Stauffer**, kaupunkiympäristön toimiala
Senaatti-kiinteistöt: toimialajohtaja **Riitta Juutilainen**, toimistot-toimiala; rakennuttamisjohtaja **Jonni Laitto**; yhteiskuntavastuujohtaja, operatiivinen johtaja **Juha Lemström**; johtaja **Mauri Sahi**, kiinteistökehitys ja -myynti
SAFAn nimeämät arkkitehtuurin asiantuntijat: arkkitehtiprofessori **Dietmar Eberle**, arkkitehti **Jussi Palva**

”

KORKEA RAKENTAMINEN PASILASSA MUUTTAA HELSINKIÄ. ALUEELLE KAAVAILLUT RAKENNUKSET OVAT LÄSNÄ ERI PUOLELLA KAUPUNKIA LIIKUTTAESSA.

lussa. Parhaista ehdotuksista löytyi ominaisuuksia, jotka synnyttävät mielenkiintoisia yhteyksiä kaupungin eri paikkojen ja Keski-Pasilan välille. Tornien keskinäinen korkeusjärjestys, pienet värierot sekä tornien huippujen kevyt olemus osoittautuivat ratkaiseviksi ominaisuuksiksi torniryhmää etäältä tarkasteltaessa.

Arvostelussa keskeistä olivat myös torniryhmän vaikutukset lähialueisiin. Kärkipään töissä oli kiinnitetty erityistä huomiota katutilojen mittakaavalliseen, pienilmastolliseen ja kaupalliseen laatuun sekä huolelliseen julkisivudetaljointiin.

Tuulisuuden osalta painotettiin jalankulkijan kokemusta. Hyväksi ratkaisuksi osoittautuivat sellaiset jalustaosat, jotka kääntävät korkeiden seinäpintojen alas painamat virtaukset pyörteiksi korkealla katutason yläpuolella. Jalustaosat määrittävät myös katutason kaupunkiympäristön mittakaavan inhimillisen kokoiseksi, kunhan niiden veistoksellinen painoarvo ja kiinnostavuus ovat riittävän suuret suhteessa torniosiin.

Korkea rakentaminen yhdessä vilkkaiden joukkoliikenneyhteyksien ja monipuolisen kaupallisen tarjonnan kanssa tuo alueelle paljon ihmisiä. Tämän seikan kääntäminen keskustamaiseksi, jalankulun ja kaupankäynnin varaan rakentuvaksi eläväksi kaupunkitilaksi osoittautui luontevaksi lähtökohdaksi ulkotilasuunnittelulle. Viihtyisyyden kannalta välttämätön kaupunkivihreän määrä ja laatu tulee varmistaa korkealuokkaisella kansiviherrakentamisella.

Yhteiseksi ylpeydenaiheeksi muodostuvaa korkeaa rakentamista ei saada aikaan ilman toimivaa yhteispeliä, jossa kauneusarvot ovat hankkeen kaikkien osapuolten vakavasti ottamia argumentteja. *Trigoni* tulee olemaan, ainakin korkeutensa puolesta, Helsingin näkyvin maamerkki. Tämän takia kohteen riittävän laadukas toteuttaminen on Suomen pääkaupungin identiteetin kannalta välttämätöntä.

Jussi Palva

ORMAX
TIILIKATOT

EVO

EDELLÄKÄVIJÄN KATTO

ORMAX EVO – kattotiilievoluution tulos

Uusi laattakattotiili ORMAX EVO on kehitetty Suomen vaativiin ilmasto-olosuhteisiin. Se edustaa uusinta kattotiiliteknologiaa ja se valmistetaan Orimattilassa, yhdessä Euroopan moderneimmista kattotiilitehtaista.

ORMAX EVO on modernin ja edistyksellisen suunnittelijan ja rakentajan valinta. Siinä modernein teknologia yhdistyy tämän päivän katemateriaalin esteettisiin, toiminnallisiin ja ekologisiin vaatimuksiin. Eläväpintainen, kaunis laattakattotiili on ohut ja ilmeeltään kevyt. Siitä syntyy tasainen, upea kattopinta. Tiili lukkiutuu tiiviisti paikoilleen ja pysyy siinä vakaasti kaikissa olosuhteissa.

Tiilikatto on järkevä ja pitkäikäinen investointi

Moderni ja kestävä tiilikatto suojaa taloa jopa 70 vuotta.
Se nostaa talon arvoa ja on silti hankintana yllättävän edullinen.

- Uusinta kattotiiliteknologiaa
- Tasainen ja tyylikkään ohut
- Nostaa talon arvoa
- Pitkäikäinen
- Äänetön

ormax.fi

Ormax Monier Oy, Läntinen teollisuuskatu 10, 02920 Espoo, puh. 09 2533 771

Part of BMI Group

Sveitsin rumin rakennus?

20 Minuten -nimisen ilmaisjakelulehden suorittama sähköinen äänestys Sveitsin rumimmasta rakennuksesta on johtanut vilkkaaseen keskusteluun maan rakennuskulttuurin tasosta. Rumimmaksi rakennukseksi valittiin Zürichissä sijaitseva betonibrutalismia edustava Triemli-kerrostalo tai -torni.

Torni sijaitsee Zürichin lounaisosassa lähellä kaupungin ulkorajaa. Se on liikenteen solmukohdassa, ja vieressä on raitiovaunun päätepysäkki, josta on helppo yhteys Zürichin keskustaan. Kerrostalon lähettyvillä sijaitsee myös Zürichin kantonin kolmanneksi suurin sairaala. Triemli-tornin vierestä lähtevät vaellustiet Zürichin metsäiselle kotivuorelle Uetlibergille.

16-kerroksinen Triemli-asuinkerrostalo, ”asuntokone”, joksi sitä monet kutsuvat, on ulkoapäin jo ajan ja sään patinoima harmaa ja tummentunut torni, jossa on suuret betonipinnat. Betoniseinistä työntyy ulos pieniä laatikkomaisia parvekkeita, joissa on myös asuntojen ikkunat.

Hieman ennen *20 Minuten* -lehden äänestystä Zürichin kaupungin rakennusasiantuntijat olivat valinneet **Rudolf Guyerin** suunnitteleman Triemlin 60- ja 70-luvulla toteutettujen suojeltavien rakennusten joukkoon.

Asukkaat tykkäävät, samoin arkkitehdit?

Rakennuksen suunnittelu aloitettiin jo vuonna 1955, mutta valmistuminen viivästyi lähes kymmenellä vuodella. Arkkitehti Rudolf Guyerille se oli ensimmäinen työ heti opiskelujen jälkeen. Silloin betoni oli vielä uusi rakennusmateriaali, ja lähes kaikkien arkkitehtien ehkä tärkein esikuva oli **Le Corbusier**. Jo suunnitteluvaiheessa rakennus sai paljon kritiikkiä. Zürichiläiset pelkäsivät, että kaupunki muuttuu uudeksi Manhattaniksi.

89-vuotias Rudolf Guyer on ilmoittanut julkisesti, ettei häntä häiritse, mitä maallikot sanovat rakennuksesta. Pääasia hänelle on, että arkkitehdit pitävät hänen suunnittelemastaan tornista. Rudolf Guyer ja hänen vaimonsa **Esther Guyer** ovat suunnitelleet uransa aikana yhteensä 170 projektia.

Triemli-tornin asukkaat ovat myös ilmaisseet mielipiteensä äänestyksen tuloksesta ja vakuuttaneet olevansa tyytyväisiä kerrostalon asuntoihin ja asuinolosuhteisiin. Asuntoihin ei esimerkiksi pääse tunkeutumaan vilkkaan liikenteen melut. Asukkaiden mielestä asunnot on suunniteltu onnistuneesti: asuntojen jokaisessa huoneessa on oma parveke, ja näköala on aina eri suuntaan.

Sveitsi on tunnettu suorista äänestyksistään, ja äänestystulokset pistetään välittömästi toimeen. *20 Minutenin* äänestys ei tosin ole virallinen. Vuoden 2012 äänestys maan rumimmasta rakennuksesta johti kuitenkin kyseisen asuinrakennuksen purkamiseen, joten myös epävirallisilla äänestyksillä saattaa Sveitsissä olla suuri vaikutus.

Äänestys osoittaa, kuinka Sveitsissä mielipiteet saattavat jakaantua ei-asiantuntijoiden, asukkaiden ja suunnittelijoiden kesken sen suhteen, mikä on hyvää makua arkkitehtuurissa.

Markku Rainer Peltonen

Kulttuuriperintöä ei saa rahalla

Miia Perkkiö esitti *au*:n (8/2018) pääkirjoituksessa huolen juuri nyt meneillään olevasta rakennusperinnön rajusta käsittelystä. Kirjoitus on erittäin ajankohtainen ja perusteltu. Hallinnolliset muutokset ovat johtaneet suojeltujen kiinteistöjen omistajien ja käytön vaihtumiseen.

Näkemys siitä, miten rakennusperintöön tulee suhtautua, on vuosien saatossa muuttunut. Sodan jälkeinen Eurooppa, Suomi mukaan lukien, jälleenrakensi uutta uljasta maailmaa hyväuskoisena uuden paremmuudesta, usein vanhaa siekailematta purkamalla. 1960-luvun ”restauraointia” voi nykyisin luonnehtia historiaa tuhoavaksi. Korjaamisen filosofiaa on kuitenkin jatkuvasti kansainvälisesti kehitetty, ja suomalaiset ovat seuranneet kehitystä tiiviisti ja soveltavat näkemyksiä yhteistyössä museoviranomaisten kanssa.

Rakennusperinnön säilyttäminen ja ylläpito vaativat resursseja. Onkin todettu, että oikeanlainen käyttö on parasta suojelua. Ympäristöministeriön päätös Helsingin Olympiastadionin rakennussuojelusta toteaa muun muassa, että ”tavoitteena on vahvistaa Olympiastadionin suojelumääräykset siten, että suojelun tavoitteet tukevat sen käyttöä sekä ovat lähtökohtana sen hoidolle, korjaamiselle ja muutoksille. Kehittäminen ja stadionin arkkitehtoniset ja kulttuurihistorialliset arvot on kyettävä sovittamaan yhteen”.

Voidakseen edelleen toimia suomalaisen urheilun ja liikunnan tärkeimpänä areenana stadion vaati muutoksia. Vuoden 1938 jälkeen monessa vaiheessa täydentyneiden tilojen ja rakenteiden korjaaminen nykyisten määräysten ja vaatimusten mukaisiksi osoittautui ennakoitua laajemmaksi, vaikeaksi ja kalliiksi. Vaikka alkuperäisyyttä ja vanhoja osia on pyritty säilyttämään, restauroinnista ei ole kyse. Kuitenkin me hankkeeseen osallistuneet uskomme, että stadion säilyttää olennaisimmat piirteensä ja palvelee nyt laajennettuna entistä paremmin ja monipuolisemmin alkuperäistä tehtäväänsä. Uskomme, että kävijä edelleen kokee olevansa paikassa, jonka historia on alkanut jo kauan aikaisemmin.

Aina ei alkuperäisen käytön jatkuminen ole mahdollista. Arvokas kiinteistö saattaa joutua ”taloudellisen jalostuksen” kohteeksi. Tällöin tulee punnittavaksi omistajan sivistystaso, kulttuuritahto ja luovuus.

Entistä enemmän tulisi korostaa, että säilyttämällä kiinteistönsä kulttuuriperinnön omistaja saa jotain ainutkertaista, jota ei saa edes rahalla.

Kari Raimoranta

heimtextil

8. – 11. 1. 2019

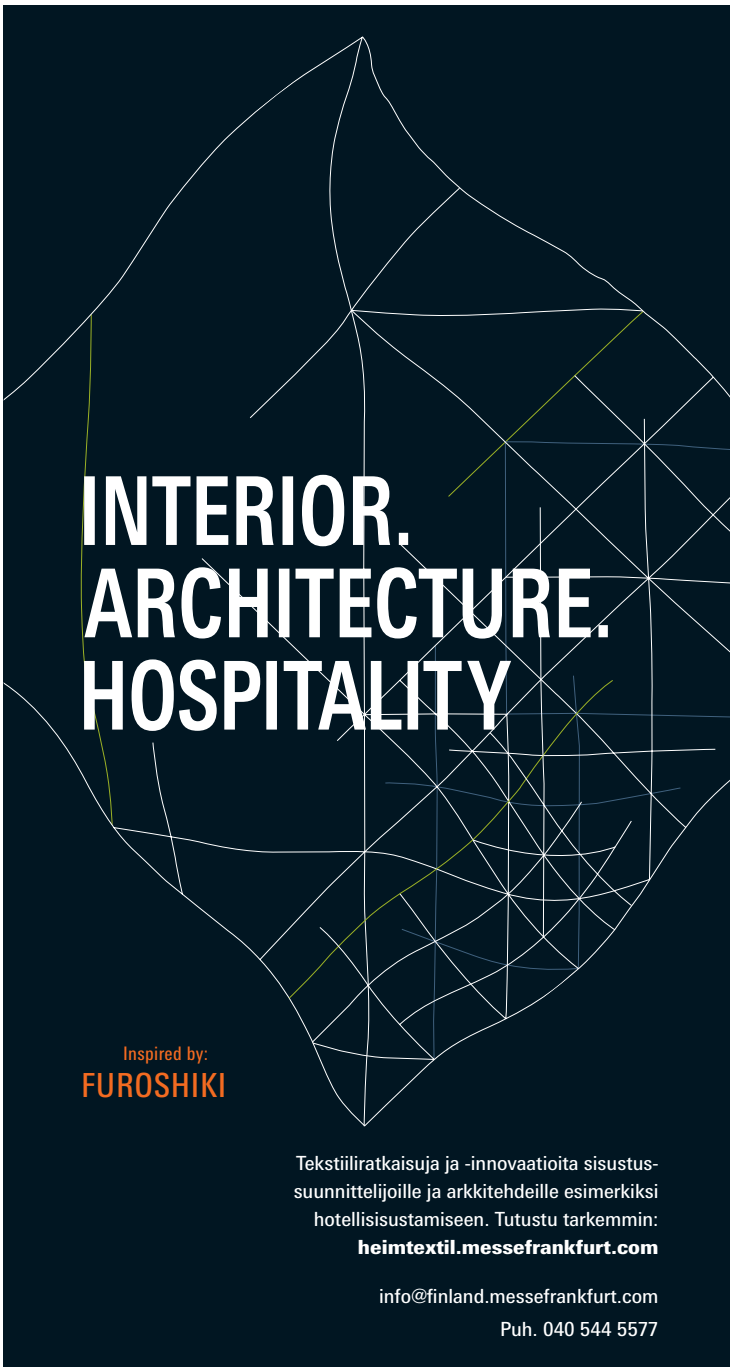

Tekstiiliratkaisuja ja -innovaatioita sisustussuunnittelijoille ja arkkitehdeille esimerkiksi hotellisisustamiseen. Tutustu tarkemmin:
heimtextil.messefrankfurt.com

info@finland.messefrankfurt.com
Puh. 040 544 5577

messe frankfurt

VIIKKO AIKAA ÄÄNESTÄÄ!

Äänestys päättyy 31.10.2018 klo 15.00!

Liittovaltuustovaali on käynnissä. Sinulla on vielä viikko aikaa äänestää. Jäsenet valitaan SAFAn liittovaltuustoon vuosiksi 2019–2021. Äänestämällä pääset vaikuttamaan! Ehdokkaista nimetään myös jäseniä SAFAn hallitukseen, toimikuntiin ja työryhmiin.

Liiton jäsenellä on vaalissa äänioikeus, mikäli hän on tullut liiton jäseneksi tai opiskelijajäseneksi ennen vaalivuoden kesäkuun loppua eikä ole menettänyt jäsenoikeuksiaan sen jälkeen. Äänestämään päästäkseen on pitänyt myös maksaa edellisen vuoden jäsenmaksurästit 31.5.2018 mennessä.

HUOM!

Äänestäminen tapahtuu tunnistautumalla jäsenrekisterissä olevalla **sähköpostiosoitteella tai matkapuhelinnumerolla.** Vanhat salasanat eivät ole enää voimassa, joten jokainen luo itselleen uuden salasanan äänestysjärjestelmän ohjeiden mukaisesti.

Jos et pääse kirjautumaan sähköpostiosoitteella tai matkapuhelinnumerollasi äänestysjärjestelmään, rekisterissämme on väärät tiedot!
Ota silloin yhteyttä SAFAn toimistoon ja muuta tietosi:
09 584 448 tai jasenasiat@safa.fi

Ehdokkaat esittelevä **vaalilehti** löytyy vaalisivuilta www.safa.fi/fin/safa/liittovaltuustovaalit_2018/.

Lisätietoja SAFAn liittovaltuuston vaalista jasenasiat@safa.fi, puh. 09 584 448.

OPISKELIJAJÄSENET PÄÄSEVÄT ÄÄNESTÄMÄÄN ENSIMMÄISTÄ KERTAA! Opiskelijat äänestävät omassa vaalipiirissään.

MUISTA ÄÄNESTÄÄ!

Syys–lokakuussa on keskusteltu paljon arkkitehtuurista. SAFAn puheenjohtajaa haastateltiin Paimion parantolan pelastamisesta, Pasilan tornitalot nousivat otsikoihin ja Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon saaneesta Uudesta lastensairaalasta uutisoitiin tv-uutisia myöten.

HELSINGIN SANOMAT 23.9.

Arkkitehtien pelastuspartio haluaa tehdä Paimion parantolasta elämyskohteen – HS vieraili Alvar Aallon suunnittelemassa funkkisklassikossa:

”Tällä viikolla Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri ilmoitti, että parantolan myyntiä lykätään marraskuun loppuun asti. – – **Henna Helanderin** mielestä Paimiosta voisi luoda elämyksellisen uuden ajan museokokemuksen. Tulevan säätiön suunnitelmissa parantola olisi hyvinvointi- ja elämyskeidas. Asiakkaat voisivat yöpyä vanhoissa potilashuoneissa ja ulkona terassilla. Kohderyhminä olisivat elämyksiä etsivät turistit, arkkitehtuurin harrastajat, hyvinvointimatkailijat sekä yritykset, jotka haluavat viedä työntekijänsä rentoutumaan pois kaupungin melskeestä.”

YLE 1.10.

Uusi lastensairaala nappasi Arkkitehtuurin Finlandian:

”Uuden lastensairaalan pitää herättää [**Antti-Matti**] **Siikalan** mukaan luottamusta. Sairaala on suunniteltu niin, että vanhemmat voivat olla mukana monissa eri tilanteissa hoitoprosessin aikana. Sitä varten heille on suunniteltu tiloja. ’Sitä kautta lapselle syntyy turvallisuuden tunne’, Siikala sanoo. Hän muistuttaa, että sairaalan ovat suunnitelleet isät ja äidit, joilla on ainakin jonkinlainen kokemus lapsen sairastumisesta.”

RAKENNUSLEHTI 1.10.

Uusi lastensairaala voitti vuoden 2018 Arkkitehtuurin Finlandian:

”Uuden lastensairaalan arkkitehtuurissa korostuvat avoimuus, kontakti ympäristöön ja lasten huomioiminen sairaanhoidon erityisryhmänä. Tilat mahdollistavat ensiluokkaisen sairaanhoidon toteutumisen ja omaisten jatkuvan lapsensa vierellä olon. Suuresta koostaan huolimatta rakennus on sovitettu taitavasti mittakaavallisesti vaativaan ympäristöön, ja värimaailma sekä sisällä että ulkoarkkitehtuurissa on positiivista ja arkailematonta. Laadukkaalla suunnittelulla ja rakentamisella on varmistettu maailman parhaan sairaalan valmistuminen lapsille ja heidän auttajilleen.”

HELSINGIN SANOMAT 4.10.

”Kolmiomuoto on nerokas” – Arkkitehtiliiton puheenjohtaja hehkuttaa Pasilan tornitalosuunnitelmaa, ja poliitikotkin hykertelevät:

”Tornitalojen kompleksi tulee muokkaamaan Helsinkiä voimakkaasti. Helander pitää suunnitelmaa helsinkiläisten kannalta yleisesti ottaen lupaavana. Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki on hänen mukaansa kansainvälinen laatutoimisto, joka huolehtii suunnitelmien viimeistelystä loppuun asti. ’Se on erityisesti korkeammassa rakentamisessa todella tärkeää’, Helander sanoo. Myös katutason huomioiminen saa arkkitehtiliiton puheenjohtajalta kehuja.”

SAFA jakoi apurahoja

SAFA jakoi tänä vuonna apurahoja kannustus- ja avustusrahastosta sekä Aarne Ervin rahastosta seuraavasti:

Kannustus- ja avustusrahasto

- Työryhmä **Hollmén Reuter Sandman** / 2 500 euroa
  Yhteistyössä Lyra in Africa -järjestön kanssa toteutettavan tyttöjen koulurakennus Tansaniaan -projektin matkakuluihin.
- Arkkitehti **Emmi Keskisarja** / 1 500 euroa
  Rakennussuunnitteluprosessia systeemiteorian näkökulmasta käsittelevän väitöskirjan loppuunsaattamiseen.
- Arkkitehti **Anne-Marjo Panu** / 1 000 €
  HolzbauForum 2018 -seminaarin kuluihin.

Aarne Ervin rahasto

- Arkkitehtiylioppilas **Laura Eerikäinen** / 1 000 euroa
  Diplomityön aineistoon kuuluvan Mazzano Romanon arkeologisiin kohteisiin suuntautuvan tutustumismatkan kuluihin.
- Arkkitehdit **Noora Laak** ja **Jussi Ukkonen** / 3 000 euroa
  Ajatuksia kaupungista -podcastin kehitys- ja konseptointikuluihin.
- Arkkitehtiylioppilas **Riikka Laksela** / 1 000 euroa
  Diplomityöhön liittyvän Norjaan suuntautuvan puuekskursion kuluihin.
- Arkkitehti **Eve Zorawska** / 2 000 euroa
  Kuuden kuukauden maksuttomaan UN-Habitat-työharjoitteluun Nairobissa.

SISÄPUOLISET ERIKOISSISUSTUKSET

Aalto-yliopiston Arkkitehtikilta 110-vuotta!

Vuonna 1908 perustetusta arkkitehtiopiskelijoiden omasta keskustelukerhosta on vuosikymmenien saatossa muodostunut yhä elinvoimaisempi, Aalto-yliopiston vanhimpiin yhdistyksiin lukeutuva, Arkkitehtikilta. Tänä vuonna saammekin juhlistaa arvokasta 110-vuoden ikäistä kiltaamme niin jäsenistömme, alumniemme, kuin koko yliopistoyhteisömme voimin.

Juhlavuoteen on mahtunut toinen toistaan upeampia, arkkarihenkeä ja -kulttuuria korostavia tapahtumia. Käynnistimme kaiken järjestämällä valtavat uudenvuodenbileet Otaniemessä, minkä jälkeen olemme muun muassa keränneet yhteen kaikkien aikojen killan hallitukset yhteisen sitsipöydän ääreen, nauttineet killan tanssiryhmän, #swagswagnamnamin, viisivuotisspektaakkelista, tarjonneet ilmapalloja ja wapputunnelmaa kaatosateessa Ullanlinnanmäellä, sekä kannustaneet kiltalaisia frakki- ja iltapukukuntoon syksyn urheilutapahtumissa.

Vuoden yhtenä kohokohtana on ollut lokakuussa järjestämämme 110-Seminaari: Kestävä suunnittelu, jonka tavoitteena oli edistää tietoisuutta ympäristönäkökulmista arkkitehtuurin alalla. Puhumaan oli kutsuttu ammattilaisia erilaisista ja eri tyylisistä suunnittelutoimistoista, kuten Patrick Thurston, Marco Casagrande, Johanna Brummer MER Arkkitehdeiltä, sekä Esa Piispanen Innovarchilta. Tapahtuma keräsi Aalto-yliopiston uudelleen opetuskäyttöön otettuun alkuperäiseen arkkitehtisiipeen niin opiskelijoita, alumneja kuin muita alan ammattilaisia.

110-juhlavuoden huipentaa tietenkin perinteisesti itsenäisyyspäivän aattona järjestettävä vuosijuhlamme Wähäjoulu.

Rakkain terveisin,
Arkkitehtikilta

W110

Tervetuloa mukaan juhlistamaan kiltaamme! Ilmoittautuminen Wähäjouluun aukeaa 22.10.2018 osoitteessa www.arkkitehtikilta.fi/w110.

Voitte varmistaa paikkanne myös hankkimalla juhlista toimistollenne tai vuosikurssiporukallenne nimikkopöydän, johon kuuluu lisäksi kuohuvaa seurueellenne!

Lämpimästi tervetuloa!

Lisätietoja juhlista:
saana.rossi@aalto.fi / 0415454191
lassi.luotonen@aalto.fi / 0505640342

SUUNNITTELIJAN AJANKOHTAISILTAPÄIVÄT 2018

RIL ja **SAFA** järjestävät syksyn 2018 aikana suunnittelijoille kolme iltapäivätilaisuutta vastikään muuttuneista tai muuten ajankohtaisista aiheista. Luennoitsijoina toimivat aihepiiriensä johtavat suomalaiset asiantuntijat. Koulutukset järjestetään Helsingin Kampissa (Lapinlahdenkatu 1 B, koulutustila Joutsen) kello 13–17.

30.10. Suunnittelijan CE-merkinnät
Luennoitsijoina
Antti Koponen, johtaja
Rakennusteollisuus RT
Jarmo Leskelä, erityisasiantuntija,
A-insinöörit Oy

28.11. KSE 2013 – suunnittelijan sopimusehdot
Luennoitsijana Legal Counsel
Kalle Kärkkäinen, Sweco Industry Oy

Ilmoittautuminen ja lisätietoa:
www.safa.fi > Koulutus ja Pia Selroos,
pia.selroos@safa.fi tai 041 528 2952.

Syksyn 2018 osallistumismaksut:
RILin, SAFAn ja SIOn jäsenille 280 euroa + 24 % alv.
Muille 320 euroa + 24 % alv.
Hinnat sisältävät luennot, luentoaineiston sekä iltapäiväkahvin.

Uusi jäsenetu safalaisille: VirtuaaliLakimies

VirtuaaliLakimies on lakipalveluyritys Fondian juristien laatima sähköinen lakitietopankki, joka tarjoaa juridista perustietoa liiketoiminnan hoitamisen tueksi.

Palvelu sisältää yli 1 700 suomen- ja englanninkielistä artikkelia, jotka käsittelevät yrittäjille tärkeitä juridisia kysymyksiä. Lisäksi palvelussa on yli 150 asiakirjamallia laatimisohjeineen sekä tarkistuslistoja. Palvelu myös ehdottaa lisätietoja kaipaaville hyödyllisiä linkkejä lakeihin ja muihin tietolähteisiin.

Palvelun käyttöönotto tapahtuu rekisteröitymällä osoitteessa www.virtuaalilakimies.fi ja syöttämällä kampanjakoodin. Koodin saa SAFAn toimistosta, puh. 09 584 448.

SAFAn jäsenille

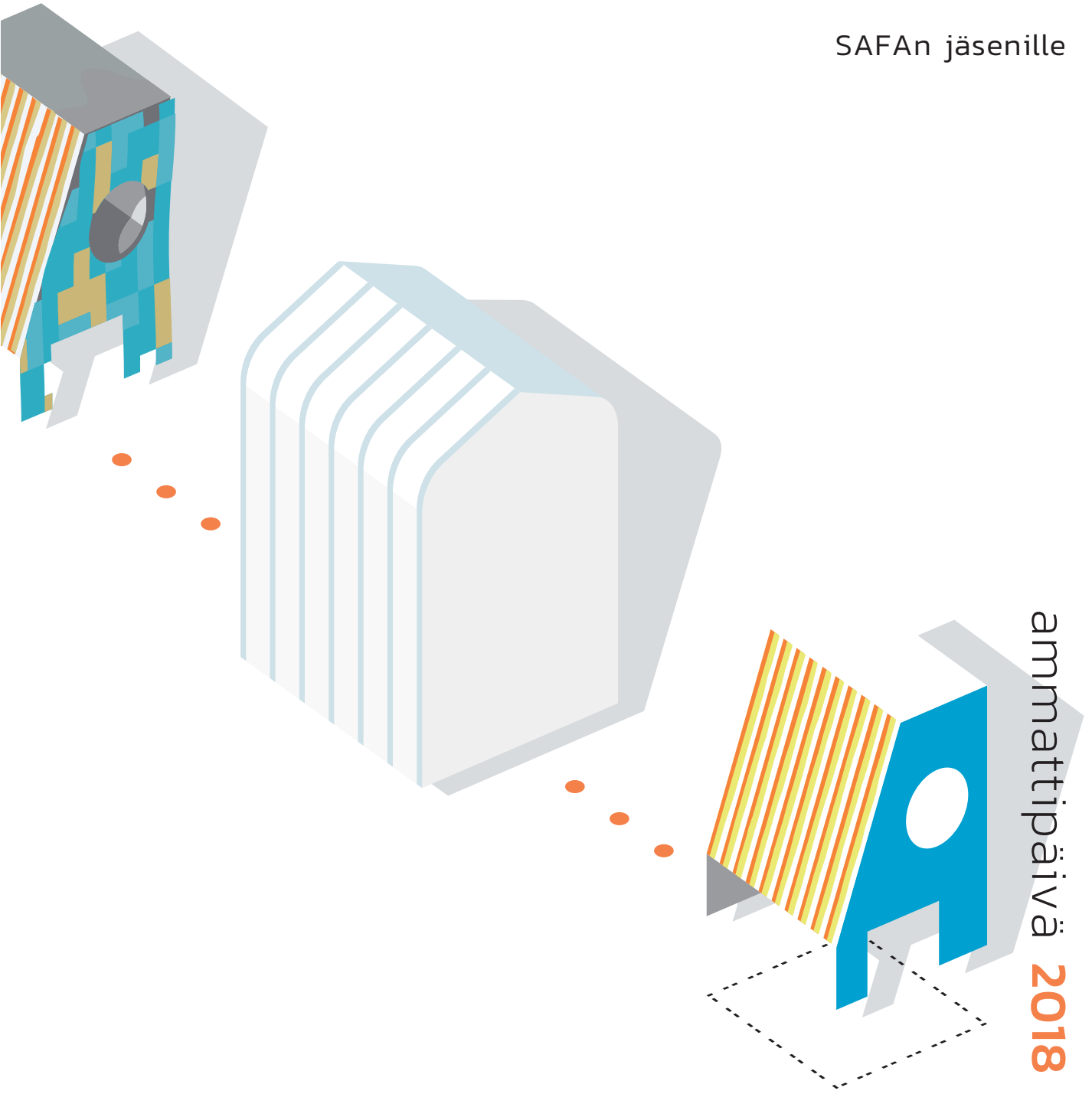

ammattipäivä 2018

KORJAUSRAKENTAMINEN

HELSINGISSÄ
VERKOSSA
ILMAINEN

14.11.2018
Kauppakorkeakoulun Nokia-sali
ilmoittautuminen, ohjelma ja lisätiedot: **safa.fi**

MIKKO SIITONEN

Arkkitehtuuri sai kaupunkilaiset liikkeelle

Kansainvälistä arkkitehtuurin päivää vietettiin 1.10. SAFAn paikallisosastot järjestivät päivän ympärillä arkkitehtuuriaiheisia tapahtumia – Helsingissä, Turussa, Tampereella, Kuopiossa ja Oulussa.

Dokumenttielokuva veti salin täyteen Tampereella

Tampereen seudun arkkitehtien tuottama dokumenttielokuva *Tampere muuttuu, mikä säilyy? Näkökulmia kaupunkimme rakennusperintöön* avasi keskustelua Tampereen rakennusperinnöstä ja kaupungin kehityksestä.

Tilaisuus sai tamperelaiset liikkeelle niin sankoin joukoin, että Arthouse Cinema Niagaran salin rajat tulivat vastaan ja ensiesityksen perään pidettiin heti toinen näytös.

Esityksen jälkeen keskustelutilaisuudessa kaupunkilaiset, paikalliset päättäjät sekä arkkitehdit keskustelivat elokuvan herättämistä ajatuksista. Keskustelijat toivoivat lisää näkyvyyttä tuntemattomammille rakennusperintökohteille. Arkkitehdeilta penättiin, miksi kaupungin uudet rakennukset eivät vastaa visualisointikuvia.

Arkkitehtien merkitykselliset rakennukset

Tamperetta uudistetaan tällä hetkellä vauhdikkaasti. Tampereen seudun arkkitehdit haluavat herättää keskustelua rakennetun ympäristön ja arkkitehtuurin laadusta käsittelemällä aihetta säilyneiden vanhojen rakennusten kautta.

Dokumenttielokuvassa neljä arkkitehtia keskustelee Tampereen rakennusperinnön merkityksestä ja siitä, kuinka se tulisi ottaa huomioon muuttuvassa kaupunkikuvassa. Aihetta käsitellään keskustelijoiden valitsemien kohteiden avulla: **Iida Kalakoski**, **Lasse Kosunen**, **Hanna Lyytinen** ja **Jorma Mukala** kukin esittelevät itselleen merkityksellisen rakennuksen Tampereelta.

Elokuvan on ideoinut ja ohjannut **Eeva Korhonen**. Käsikirjoituksesta ovat vastanneet Iida Kalakoski ja Eeva Korhonen.

Näytökset jatkuvat – seuraava julkinen näytös järjestetään Sampolassa torstaina 1.11. klo 18. Tilaisuuteen on vapaa pääsy. Lisätiedot: Eeva Korhonen, puh. 040 672 5559, eeva.korhonen@arkkitehditlsv.fi

Tulevat demot
Näe hyödyt pähkinänkuoressa!

16.11. **Cinema 4D** (webinaarina): Oikotie upeaan visualisointiin ja animointiin
23.11. **Twinmotion**: Avaimet reaaliaikaiseen virtuaalimaailmaan
30.11. **Rhinoceros**: Vaativan 3D-mallinnuksen kuningas
07.12. **SketchUp** (webinaarina): Helppoa 3D-mallinnusta ihan jokaiselle
14.12. **ArchiCAD**: Suomen suosituin BIM-työkalu

Lue lisää ja ilmoittaudu mukaan:
www.mad.fi/tapahtumat

Micro Aided Design M.A.D.

Aikamatkalla Kuopion kirkonmäellä

Savon arkkitehdit SAFA järjesti Kuopiossa tutustumisen Kuopion tuomiokirkkoon. Aurinkoisena iltapäivänä kirkonmäelle saapunutta lähes 40:ää kaupunkilaista opasti suntio **Jouko Mertanen**.

Kierroksella kuultiin mielenkiintoista historiaa kirkon vaiheista 1800-luvulta lähtien. Opas kertoi muun muassa, miten kaupunkirakenne vaikutti kirkon sijoittamiseen päinvastoin perinteiseen itä-länsisuuntaan nähden ja miten päädyttiin uusien alttaritekstiilien tekemiseen 2000-luvun alussa.

Mies- ja hevostyövoimaa vaatinut ponnistus

Kirkon rakentaminen oli iso voimanponnistus alueella: 1,6 metriä paksut kiviseinät vaativat paljon mies- ja hevostyövoimaa. Kirkonseinien kiviä varten oli tehty ajoluiska, joka alkoi nykyisen torin kohdalta. Sota viivästytti kirkon valmistumista. Tilat toimivat jopa hevostallina. Viivästymisen myötä suunniteltu tiilikupolikatto muuttui kevyemmäksi puurunkoiseksi rakenteeksi. Viimeisin peruskorjaus vuodelta 2015 on palauttanut kirkon sisäpuolelle valoisamman värimaailman.

Kierroksen osallistujat olivat aktiivisia kyselijöitä, ja tapahtuma kulki rennosti keskustelun siivittämänä. Lopuksi päästiin tutustumaan sakastiin ja kirkkotekstiileihin. Opas sai kiitokset asiantuntevasta ja innostavasta esittelystä.

> KIRKON TILAT OVAT TOIMINEET JOPA HEVOSTALLINA.

Kuopion tuomiokirkko sijaitsee Kuopion Vahtivuoren mäellä. Se on vihitty käyttöön vuonna 1816 sotien viivytettyä rakennustyön valmistumista. Kirkko edustaa 1800-luvun alun uusklassismia.

TERÄSPORTAAT JA LASIKAITEET

PYÖRILLE OMA SÄILYTYSTELINE

RAKENNUSTEN SUOJAUS

HANSAMEX OY

-lattia- ja laatoituslistat
-törmäyssuojat, käsijohteet
-biostaattiset kestopinnoitteet
-räjähdys- ja savunpoistoluukut

Sauvonrinne 19 • 08500 Lohja
p. 09-5655 010 • info@hansamex.fi
www.hansamex.fi

BETONIKIVET

www.hb-betoni.fi

Näyttäviä ratkaisuja piha-alueille

Pihan haastavia alueita ovat usein alueet, joihin kertyy vettä. Näille alueille voidaan toteuttaa kiveys, joka läpäisee hyvin vettä. HB-Hulekiven ja HB-Hulelaatan rakenne ja muoto on suunniteltu ohjaamaan sadevesiä kiveyksen läpi kivien välissä kasvavan ruohon kautta.

HB-Hulekivi ja **Hulelaatta** ovat nurmikiviä. 80 mm paksuinen kivi kestää jopa raskaan kaluston, joten se soveltuu myös kiinteistön pelastustien kiviratkaisuksi.

ERIKOISLASI-IKKUNAT

BUDJETTIHINNAT JA KUSTANNUSARVIOT

www.fmclaskentapalvelut.fi

KUSTANNUSHALLINNAN ASIANTUNTIJAPALVELUT

- Rakennushankkeiden budjettiarviot
- Vertailulaskelmat
- Tarkat kustannusarviot
- Laserkeilaus ja inventointimallinnus
- Rakennusriitojen selvitykset
- Elinkaarikustannukset

FMC Laskentapalvelut
KUIN OSA OMAA TIIMIÄSI

”

PARHAAT ARKKITEHDIT PARHAASSA SEURASSA PARHAASSA YMPÄRISTÖSSÄ.
– KALLE EURO

Juhlistamme Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL:n 30-vuotista olemassaoloa hyvällä porukalla Lasipalatsissa ja upeassa Amos Rexissä perjantaina **23.11.2018 kello 18**.

Ohjelmassa on arkkitehti **Asmo Jaaksin** museorakennuksen esittely, illallinen, juhlapuheita, ATL:n historian erikoisjulkaisu ja hyvää menoa.

Tätä kestiä ei yksikään osakas tai sidosryhmäkumppani voi jättää väliin – ja kannattaa tuoda muitakin juhlimaan!

Illalliskortti maksaa 150 euroa ja se sisältää Lasipalatsin klassikkomenun, ruokajuomaa ja erityisen museokierroksen.

Klassikkomenu

Lammasvorschmack ja uuniperunaa,
smetanaa, suolakurkkua ja punajuurta

***

Kuhaa Mannerheimin tapaan, paistettua kuhafileetä,
herkkusienimuhennosta ja piparjuurta

***

Puolukkaparfait, vadelmaa ja kuumaa kinuskia

Juhlaterveisin: ATL:n hallitus ja toimisto

Muuta huomioitavaa:

Saapuminen juhliin tapahtuu Lasipalatsin pääovien kautta Mannerheimintien puolelta toiseen kerrokseen Piper-baariin kello 18.

Ilmoittautuminen **6.11.2018 mennessä** ATL:n verkkosivun uutishuoneen tapahtumasivun kautta:
www.atl.fi/atl-30-vuotta-tervetuloa-juhlimaan

Muistathan mainita ilmoittautumislomakkeella erikoisruokavaliot, kiitos!

Pukeutumiskoodi: smart casual.

Lisätiedot Kallelta: kalle.euro@atl.fi

VAKUUTUKSISTA

Onko toimistollasi vakuutuksia ATL:n kautta? Hankemuodot ja sopimusehdot eri toimijoiden kanssa ovat jatkuvasti muutoksessa. Muistathan lukea sopimusehdot ja sopimuksen liitteet huolella ennen sopimusten allekirjoittamista – esitetäänkö itse sopimuksessa KSE:stä poikkevia ehtoja tai onko KSE-sopimusliitteissä muiden liitteiden jälkeen sitovuusjärjestyksessä?

ATL:n ryhmävastuuvakuutus suojaa parhaiten tilanteissa, joissa noudatetaan KSE:tä. Mikäli sen ehdoista poiketaan, kannattaa miettiä tarjottuja ehtoja huolella ja varmistaa, onko tarvetta lisävakuutukselle tai onko niitä mahdollista saada.

Luethan myös sivuiltamme vakuutusesitteemme, joissa on kuvattu olennaisimmat vakuusrajoitukset, joista on syytä olla tietoinen.

VI SÖKER
Arkitekt
TILL STADSARKITEKTKANSLIET

För mera information om tjänsten se www.mariehamn.ax/arkitekt

MARIEHAMNS STAD

SYNOPSIS ARCHITECTS

Etsimme kokeneita ja innostuneita

ARKKITEHTEJA

vaativiin ja kiinnostaviin korjaus- ja muutos-suunnittelun sekä kaupallisen kehittämisen hankkeisiin Helsingin keskustassa.

Toimistomme sijaitsee Ruoholahdessa.

rekry@synopsis.fi
www.synopsis.fi

ψς

EI MIKÄÄN TAVALLINEN OVI

Päällisin puolin LAMI-ovi näyttää tavalliselta ovelta. Todellisuudesssa se on kaikkea muuta. LAMI-ovi on kosteuden- ja vedenkestävä, hygieeninen, paloturvallinen ja kestää niin kemikaaleja, korroosiota kuin kovaa rasitusta – eli ovi, joka on tarkoitettu sinne missä ovelta vaaditaan enemmän.

Tutustu lisää osoitteessa LAMIDOORS.COM

50 YEARS 1966-2016
GRP - DOORS
LAMI

MUOVILAMI OY – Hygieenisiä LAMI-ovia yli 50 vuoden kokemuksella ja ammattitaidolla

Sairaala-arkkitehtuurin osaaja

Haemme pääsuunnittelijaa ja vastaavaa rakennussuunnittelijaa mielenkiintoisiin suunnitteluprojekteihin.

Pääset mukaan käyttämään VR-pohjaisia, osallistavia ja moniammatillisia suunnittelumenetelmiä, joilla työskentelemme - arkkitehtuuri ja ihminen pääosassa.

Laura Mattila 040 523 9484
Mikko Vuorenhela 040 900 0354

Hakemukset: www.sweco.fi/tyopaikat

Sweco Architects Oy

Kuopion kaupunki hakee osaajaa

KAAVOITUSARKKITEHDIN, KAAVOITUSINSINÖÖRIN TAI KAAVASUUNNITTELIJAN

tehtävään
kaupunkiympäristön palvelualueelle

Katso lisää osoitteesta:
www.kuopio.fi/rekry

KUOPIO

TILITOIMISTO A-PALVELU OY
Korkeavuorenkatu 43 D, 00130 HELSINKI
puh. (09) 6801 368
tilitoimisto@apalvelu.fi

Pienoismallitoimisto HELIÖVAARA
www.jaakkoheliovaara.fi
050 4337 499
CNC-työstöt, 3D-tulostus

LISÄÄ ARKKITEHTEJA AMERIKKAAN!

Mitä tapahtuu seuraavaksi rakennetun ympäristön ja urbaanin kulttuurin rajapinnassa? Tule meille suunnittelemaan näkyviä hankkeita osana monialaista, huippuammattitaitoista, hauskaa ja vauhdilla kasvavaa joukkoamme!

Kaipaamme arkkitehtia, jolla on kokemusta haastavista suunnittelutehtävistä. Tiedät, mitä tarkoittaa BIM ja sinulla on rakennustaiteellista näkemystä. Kokemus julkisten hankkeiden suunnittelusta katsotaan eduksi. Sinun ei tarvitse osata konseptikehitystä, brändinrakennusta eikä muotoilua. Pääset osaksi eri alojen ammattilaisten muodostamaa tiimiä, jossa ratkaisut kehitetään yhteistyöllä. Suunnittelun työvälineenä on pääasiallisesti Archicad, projektinjohtoon käytössä ovat kehittyneet resursointi- ja projektinjohtotyökalut.

Lue lisää amerikka.fi/rekry tai hae heti lähettämällä CV ja portfolio osoitteeseen: info@amerikka.fi, otsikkoon ”Rekry18” ja oma nimi. Lisätietoja antaa Jere Viljanen +358 44 711 9777. Paikka täytetään heti sopivan kandidaatin löydyttyä!

AMERIKKA.FI/REKRY

Rauma

Rauman kaupungin palveluksessa on noin 3000 työntekijää. Työpanoksesi ja osaamisesi ovat meille tärkeitä!

Rauman kaupungin tekninen toimiala hakee

KAAVOITUSARKKITEHTIA

poikkeuksellisen monipuolisiin ja kiinnostaviin kaupunkisuunnittelun asiantuntijatehtäviin.

Kaupungissa on kaksi maailmanperintökohdetta, merta, saaristoa ja suursatama.

Hakuaika: 28.10.-26.11.2018 klo 16.

Hakemukset ja lisätietoja: **www.rauma.fi/rekry**

rauma.fi

Sipoo on ketterä ja nopeasti kasvava kunta pääkaupunkiseudun kupeessa. Kunnan kehitys- ja kaavoituskeskukseen kuuluva kaavoitusyksikkö vastaa asemakaavoituksesta. Haemme nyt dynaamiseen joukkoomme

Kaavoitusarkkitehtia

Kaavoitusarkkitehtina vastaat sekä asemakaavojen laatimisesta että konsulttihankintojen kilpailuttamisesta ja ohjaamisesta. Lisäksi toimit kaavoituksen asiantuntijana yhteistyötä vaativissa hankkeissa.

Katso lisätietoja ja jätä hakemuksesi 31.10.2018 klo 16 mennessä osoitteessa

www.sipoo.fi/rekry

Haemme laajenevaan joukkoomme kokeneita ja nuorempia suunnittelijoita vaativiin kotimaisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin pitkäaikaisella työsuhteella

Revit-kokemus katsotaan eduksi

Lahdelma & Mahlamäki arkkitehdit

rekry@lma.fi +358 10 315 4300 www.lma.fi

AKL
Posti Oy

Posti Green

Täydellinen yhdistelmä energiatehokkuutta, luonnonvaloa sekä esteettisyyttä

© Allied London Properties Ltd
© OKALUX GmbH

Kapilux

Okasolar

Okawood

Okatech, kupari

Okatech, alumiini

OKALUX
We take architectural glass a step ahead.

VITREA
WWW.VITREA.FI